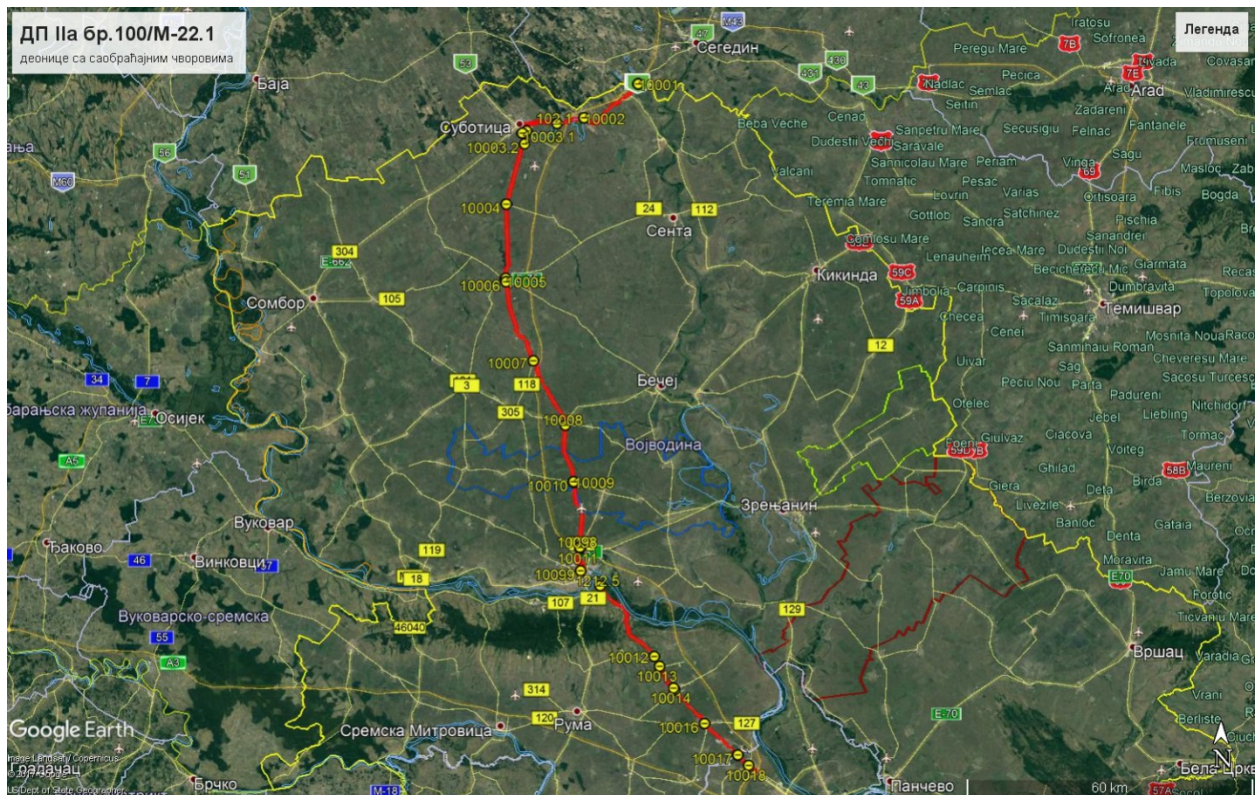

ИЗВЕШТАЈ
О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА
ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ДП IIа РЕДА бр. 100 ЗА ПОТРЕБЕ РЕКОНСТРУКЦИЈЕ И
МОДЕРНИЗАЦИЈЕ ПУТА И ИЗГРАДЊЕ БИЦИКЛИСТИЧКЕ
СТАЗЕ НА ДЕОНИЦИ НОВИ САД – СТАРА ПАЗОВА
(до границе са административним подручјем Града Београда)
СА ДЕТАЉНОМ РАЗРАДОМ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

ИЗВЕШТАЈ

О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА

ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

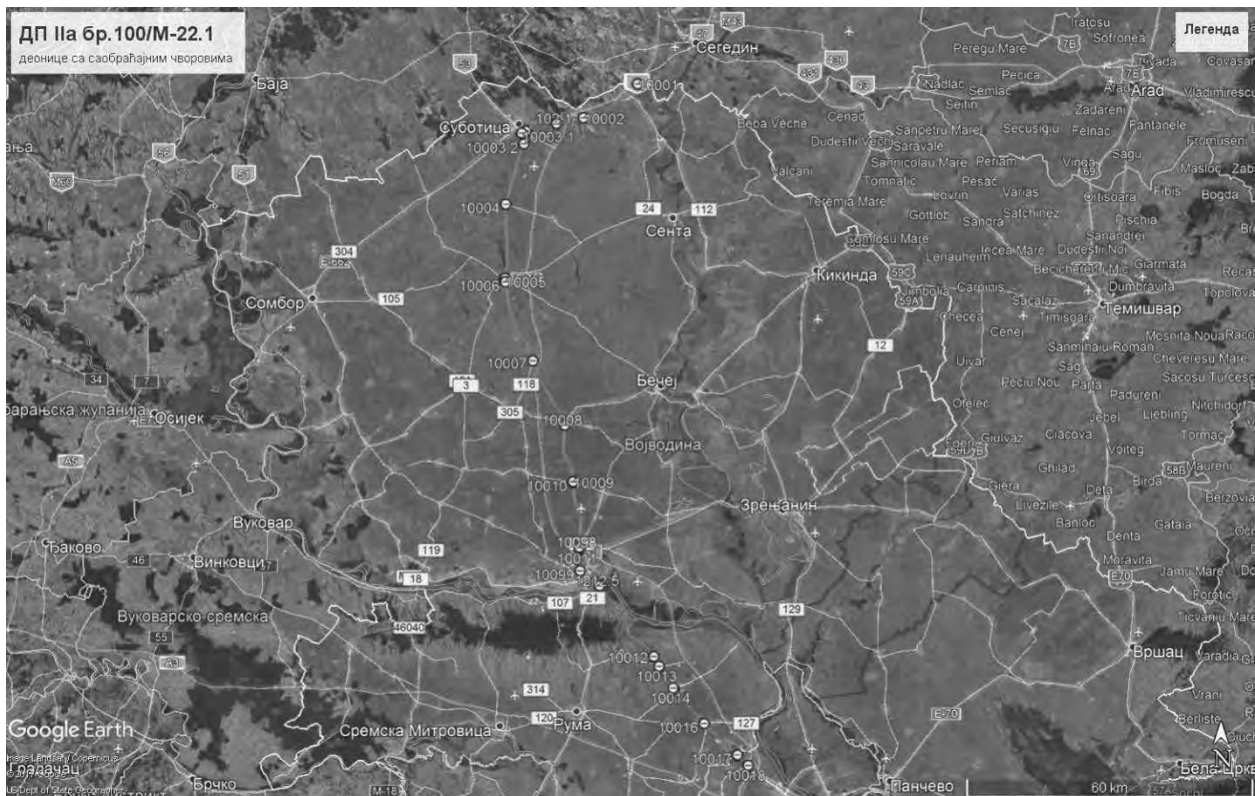
ДП IIа РЕДА бр. 100 ЗА ПОТРЕБЕ РЕКОНСТРУКЦИЈЕ И

МОДЕРНИЗАЦИЈЕ ПУТА И ИЗГРАДЊЕ БИЦИКЛИСТИЧКЕ

СТАЗЕ НА ДЕОНИЦИ НОВИ САД – СТАРА ПАЗОВА

(до границе са административним подручјем Града Београда)

СА ДЕТАЉНОМ РАЗРАДОМ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ
И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Владимир Галић

ИЗВЕШТАЈ
О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА
ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ДП IIa РЕДА бр. 100 ЗА ПОТРЕБЕ РЕКОНСТРУКЦИЈЕ И
МОДЕРНИЗАЦИЈЕ ПУТА И ИЗГРАДЊЕ БИЦИКЛИСТИЧКЕ
СТАЗЕ НА ДЕОНИЦИ НОВИ САД – СТАРА ПАЗОВА
(до границе са административним подручјем Града Београда)
СА ДЕТАЉНОМ РАЗРАДОМ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

ОБРАЂИВАЧ:

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ-НОВИ САД

Е - 2682/1

РУКОВОДИЛАЦ ТИМА

Lj. Protić - Eremić

мр Љубица Протић Еремић, дипл.инж.хорт.

ДИРЕКТОР

Предраг Кнежевић

Предраг Кнежевић, дипл.правник

Нови Сад, 2019. године

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ
И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Владимир Галић

**ИЗВЕШТАЈ
О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА
ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ДП IIa РЕДА бр. 100 ЗА ПОТРЕБЕ РЕКОНСТРУКЦИЈЕ И
МОДЕРНИЗАЦИЈЕ ПУТА И ИЗГРАДЊЕ БИЦИКЛИСТИЧКЕ
СТАЗЕ НА ДЕОНИЦИ НОВИ САД – СТАРА ПАЗОВА
(до границе са административним подручјем Града Београда)
СА ДЕТАЉНОМ РАЗРАДОМ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

ОБРАЂИВАЧ:

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ-НОВИ САД

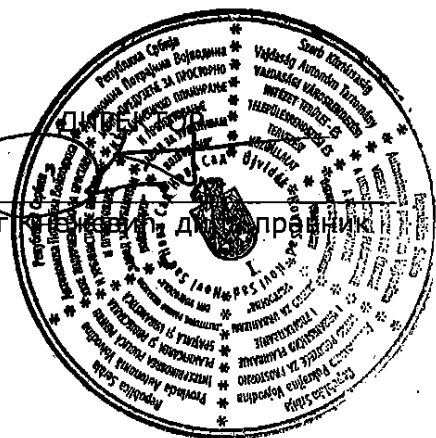

E - 2682/1

РУКОВОДИЛАЦ ТИМА

мр Љубица Протић Еремић, дипл.инж.хорт.

Предраг Костић, дипл.инж.хорт.

Нови Сад, 2019. године

РУКОВОДИЛАЦ ТИМА:

мр Љубица Протић- Еремић, дипл.инж.хорт.

СТРУЧНИ ТИМ:

Зоран Кордић, дипл.инж.саобр.
Зорица Санадер, дипл.инж.елек.
мр Љубица Протић- Еремић, дипл.инж.хорт.
Теодора Томин Рутар, дипл.правник
Дејан Илић, грађ.техничар
Драгана Матовић, оператер
Душко Ђоковић, копирант

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	1
I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	2
1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	
ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	2
1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ	3
1.1.1. Правни основ	3
1.1.2. Плански основ	5
1.1.3. Документација од значаја за израду плана	6
1.1.4. Планови локалних самоуправа у обухвату плана	7
2. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	7
2.1. САДРЖАЈ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	7
2.2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	9
3. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ	
ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	9
3.1. ПРИРОДНИ УСЛОВИ	10
3.2. ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ	11
3.3. НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА	13
3.3.1. Мреже и објекти инфраструктуре	13
3.3.2. Заштићена природна и културна добра	18
4. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА КОЈЕ	
МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНЕ НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ И РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И	
ПРОБЛЕМИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ ПЛАНА И РАЗЛОЗИ ЗА	
ИЗОСТАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПИТАЊА И ПРОБЛЕМА ИЗ ПОСТУПКА ПРОЦЕНЕ	19
5. ПРИКАЗ ПРИПРЕМЉЕНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА (НАЈПОВОЉНИЈЕ ВАРИЈАНТНО	
РЕШЕЊЕ СА СТАНОВИШТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ	
У СЛУЧАЈУ НЕРЕАЛИЗОВАЊА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА)	20
6. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ	
ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА	20
II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА	22
1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	22
2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	22
3. ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	22
4. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПРОСТОРНОГ	
ПЛАНА	24
III ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА	
ОПИСОМ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	26
1. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	26
2. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	28
2.1. ПРОЦЕНА УТИЦАЈА ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА (ПОРЕЂЕЊЕ ВАРИЈАНТНИХ	
РЕШЕЊА И ПРИКАЗ РАЗЛОГА ЗА ИЗБОР НАЈПОВОЉНИЈЕГ РЕШЕЊА СА	
АСПЕКТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	29
2.2. ПРИРОДА КАРАКТЕРИСТИКА И ЗНАЧАЈ УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА	29
3. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У	
ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА И ОГРАНИЧАВАЊА НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА	33
3.1. МЕРЕ ПРЕДВИЂЕНЕ ЗАКОНСКИМ И ПОДЗАКОНСКИМ АКТИМА	33
3.2. ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ, ГРАЂЕЊА И УРЕЂЕЊА ЗА ДП СА БИЦИКЛИСТИЧКОМ	
СТАЗОМ	33
3.3. УКРШТАЊЕ ДП СА БИЦИКЛИСТИЧКОМ СТАЗОМ СА ИНФРАСТРУКТУРНИМ	
ОБЈЕКТИМА	35
3.3.1. Саобраћајна инфраструктура	35
3.3.2. Водопривредна инфраструктура	37
3.3.3. Електроенергетска инфраструктура	37

3.3.4. Електронска комуникациона (ЕК) инфраструктура	38
3.3.5. Термоенергетска инфраструктура	39
3.4. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ	40
3.4.1. Мере заштите ваздуха	40
3.4.2. Мере заштите вода	41
3.4.3. Мере заштите земљишта	41
3.4.4. Мере заштите од буке.....	41
3.4.5.Остале мере заштите животне средине	42
IV СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	49
1. ДИРЕКТНО СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	49
2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ У ДРУГИМ ПЛАНСКИМ ДОКУМЕНТИМА	49
V ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	50
1. ОПИС ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	50
2. ИНДИКАТОРИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ МОНИТОРИНГА	51
2.1. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА	51
2.2. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВОДЕ.....	51
2.3. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ЗЕМЉИШТА	52
3. ЗАКОНСКИ ОКВИР	53
4. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА	54
5. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА	55
VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	55
1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ	55
2. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	56
VII ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА.....	57
VIII ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	57
IX ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	58

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене дп IIа реда бр. 100 за потребе реконструкције и модернизације пута и изградње бицикличке стазе на деоници Нови Сад – Стара Пазова (до границе са административним подручјем града Београда) са детаљном разрадом на животну средину

СПИСАК ТАБЕЛА И СЛИКА**ТАБЕЛЕ**

Табела 1. Укупан број становника и домаћинстава	12
Табела 2. Списак органа и организација који су дали услове за израду предметног Просотрног плана	21
Табела 3. Преглед Посебних циљева стратешке процене и индикатора заштите животне	23
Табела 4. Компатибилност циљева Просторног плана и Стратешке процене.....	25
Табела 5. Деонице ДП IIа реда бр.100 у обухвату	27
Табела 6. Критеријуми за оцењивање интензитета и значаја утицаја	29
Табела 7. Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја	30
Табела 8. Скала за процену вероватноће утицаја	30
Табела 9. Процена величине утицаја планских решења по областима у односу на циљеве стратешке процене.....	30
Табела 10.Процена просторних размера планских решења по областима у односу на циљеве стратешке процене.....	30
Табела 11.Процена вероватноће утицаја планских решења по областима у односу на циљеве стратешке процене.....	31
Табела 12.Вредновање могућих кумулативних и синергијских утицаја области Просторног плана са временском димензијом	32
Табела 13.Идентификација могућих кумулативних и синергијских ефеката.....	32
Табела 14.Ширина заштитног појаса насељених зграда, у зависности од притиска и пречника гасовода	39
Табела 15.Ширина експлоатационог појаса гасовода у зависности од притиска и пречника гасовода	39
Табела 16.Минимална растојања спољне ивице подземних гасовода од других објеката или објеката паралелних са гасоводом	40

СЛИКЕ

Слика 1. Подручје посебне намене у простору ширег посматрања.....	7
Слика 2. Положај ДП бр.100 у односу на АП Војводине и границе општина.....	14
Слика 3. Приказ положаја ДП бр.100 обухваћеног Планом са аспекта саобраћајног положаја	27

ШЕМЕ

Шема 1. Везе између фаза израде Просторног плана и стратешке процене утицаја Просторног плана на животну средину	24
--	----

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10) утврђена је обавеза да се стратешка процена утицаја на животну средину врши и за планове у области просторног и урбанистичког планирања. Законом су утврђени услови, начин и поступак вршења процене утицаја планова на животну средину, у циљу обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја, интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања планског документа.

На основу Одлуке о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене ДП IIа реда бр. 100 за потребе реконструкције и модернизације пута и изградње бицикличке стазе на деоници Нови Сад – Стара Пазова (до границе са административним подручјем Града Београда) са детаљном разрадом („Службени гласник АПВ“, број 54/18), приступа се изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене ДП IIа реда бр. 100 за потребе реконструкције и модернизације пута и изградње бицикличке стазе на деоници Нови Сад – Стара Пазова (до границе са административним подручјем Града Београда) са детаљном разрадом на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени одређен је ЈП „Завод за урбанизам Војводине“ Нови Сад, Железничка 6/III.

Стратешком проценом су, на основу мултидисциплинарног начина рада, вредновани и процењени могући значајни утицаји на животну средину, до којих може доћи имплементацијом Просторног плана и дат је предлог мера за смањење негативних утицаја на животну средину.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Заштита животне средине, стварањем планских предуслова за реализацију изградње бицикличестичке стазе, усмерена је у контексту одрживог развоја.

Стратегија одрживог развоја подразумева инкорпорацију концепта заштите животне средине у све секторе Просторног плана (намена земљишта, коришћење и управљање природним ресурсима и енергијом, унапређење саобраћајних и инфраструктурних система и др.)

Стратешка процена је процес којим се интегришу циљеви и принципи одрживог развоја у плановима, с циљем спречавања или ограничења негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природна, културна и друга створена добра.

Током израде плана и стратешке процене усаглашавана су решења, ублажени или отклоњени конфликти планираних намена и постојећег стања у простору, примењене мере заштите у Просторном плану, што је потенцијално негативне утицаје елиминисало или смањило на минималну меру.

Непосредан повод за израду Стратешке процене је обавеза произашла из Одлуке да се израђује стратешка процена утицаја предметног Просторног плана на животну средину.

У складу са законским одредбама и праксом, Стратешка процена структурално обрађује:

- (1) полазне основе стратешке процене (амбијентални оквир за обављање стратешке процене);
- (2) циљеве и индикаторе (аналитички и циљни оквир за анализу и дијагнозу стања, дефинисања проблема и проналажења решења);
- (3) стратешку процену утицаја (стратешка процена утицаја на животну средину у ужем смислу - дефинисање матричног оквира процене);
- (4) смернице за ниже хијерархијске нивое (утврђивање смерница, стратешког и хијерархијског оквира за обављање процена утицаја у току спровођења планског документа);
- (5) програм праћења стања животне средине (мониторинг - оквир за праћење спровођења планског документа, односно очекиваних ефеката, стварних утицаја и новог стања на планском подручју);
- (6) коришћену методологију и тешкоће у изради (концептуални и методолошки оквир коришћен у току израде стратешке процене, односно објективне тешкоће које су утицале на стратешку процену);
- (7) начин одлучивања (оквир у коме су доношене одлуке, односно учешће јавности у поступку стратешке процене);
- (8) закључна разматрања и напомене (синтезни оквир стратешке процене са визијом за спровођење и унапређења стратешке процене).

Разлози за вршење Стратешке процене су сагледавање, процена и утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину на простору обухваћеном Просторним планом. Такође, потребно је да се у планирању просторног развоја подручја обухваћеног Просторним планом сагледају стратешка питања заштите животне средине, у складу са критеријумима из члана 6. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, предложене мере, које је потребно предузети како би се евентуални негативни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

Резултати стратешке процене утицаја доприносе одговарајућем доношењу оптималних одлука у планском процесу - са становишта заштите животне средине и применом мера заштите животне средине у току спровођења Просторног плана.

Израда Просторног плана базирана је на методолошком приступу и обрасцима, који се користе за планирање линијских инфраструктурних система, а који се заснивају на принципима одрживог развоја. За изналажење оптималних планских решења коришћена је релевантна информациона, студијска и техничка документација, добијени услови од надлежних органа и организација у чијој је надлежности њихово издавање, актуелна планска и друга документација, која се односи на подручје обухвата Просторног плана.

Стратешка процена предметног Просторног плана у одређеним сегментима има општи карактер, што је проузроковано непостојањем релевантних квантифицираних података о квалитету животне средине (квалитет ваздуха, земљишта и воде), уско везаних за поједине локалитете бицикличке стазе.

Стратешка процена утицаја Просторног плана на животну средину је завршни документ поступка стратешке процене и представља саставни део Просторног плана. У циљу ефикаснијег поступка и једноставнијег укључивања јавности, Извештај се припрема истовремено у току израде Просторног плана, те се ова два документа упоредо упућују на стручну контролу, излажу на јавни увид и упућују у поступак разматрања и доношења.

1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

1.1.1. Правни основ

Правни основ за израду предметног Просторног плана дефинисан је чланом 21. Закона о планирању и изградњи, којим је утврђено да се просторни план подручја посебне намене доноси за подручја, која захтевају посебан режим организације, уређења и коришћења и заштите простора.

Правни основ за израду Стратешке процене представљају Закон о планирању и изградњи, Закон о заштити животне средине и Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину, као и Одлуке о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене ДП IIа реда бр. 100 за потребе реконструкције и модернизације пута и изградње бицикличке стазе на деоници Нови Сад – Стара Пазова (до границе са административним подручјем Града Београда) са детаљном разрадом на животну средину („Службени лист АП Војводине“, број 54/18).

Обавеза израде стратешке процене утицаја на животну средину утврђена је одредбама члана 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10), којим је прописано вршење стратешке процене у области просторног и урбанистичког планирања, као и дефинисаним критеријумима за утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину плана или програма. Критеријуми су засновани на карактеристикама плана и карактеристикама утицаја. Основни разлог за израду стратешке процене је евалуација утицаја планских решења на самом подручју плана, као и могући утицаји ван планског подручја.

Законски оквир коришћен при изради Просторног плана и стратешке процене је:

- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19-др. закон);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, број 32/19);
- Закон о државном премеру и катастру („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 18/10, 65/13, 15/15-УС, 96/15, 113/17-др. закон и 27/18-др. закон);
- Закон о поступку уписа у катастар непокретности и водова („Службени гласник РС“, број 41/18);
- Закон о територијалној организацији Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 18/16 и 47/18);

- Закон о експропријацији („Службени гласник РС“, бр. 53/95, 23/01-СУС, „Службени лист СРЈ“, број 16/01-СУС и „Службени гласник РС“, бр. 20/09 и 55/13-УС);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др закон);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 46/91, 53/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредаба чл. 81. до 96.);
- Закон о комуналним делатностима („Службени гласник РС“, бр. 88/11, 46/14-УС, 104/16 и 95/18 - др. закон);
- Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, бр. 62/06, 65/08-др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18-др. закон);
- Закон о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 10/13-др. закон и 101/16);
- Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС“, број 128/14 и 95/18-др. закон);
- Закон о путевима („Службени гласник РС“, број 41/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13-УС, 55/14, 96/15-др. закон, 9/16-УС, 24/18, 41/18, 41/18-др. Закон, 87/18 и 23/19);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 25/15);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС“, број 112/15);
- Закон о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС“, број 101/15 и 95/18-др. закон);
- Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13-УС, 62/14 и 95/18-др. закон);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/14 и 95/18-др. закон);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 57/11, 80/11-исправка, 93/12 и 124/12, престао да важи осим одредаба члана 13. став 1. тачка б) и став 2. у делу који се односи на тачку б) и члан 14. став 2.);
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 87/18);
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18-др. закон);
- Закон о туризму („Службени гласник РС“, број 17/19);
- Закон о угоститељству („Службени гласник РС“, број 17/19);
- Закон о одбрани од града („Службени гласник РС“, број 54/15);
- Закон о спорту („Службени гласник РС“, број 10/16);
- Закон о култури („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 13/16 и 30/16-исправка);
- Закон о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/94, 52/11-др. закон, 52/11-др. закон и 99/11-др. закон);
- Закон о шумама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18-др. закон);
- Закон о шумама („Службени гласник РС“ бр. 46/91, 83/92, 53/93-др. закон, 54/93, 60/93-исправка, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредби чл. 9. до 20.);
- Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16 и 95/18-др. закон);

- Уредба о категоризацији државних путева („Службени гласник РС“, број 105/13, 119/13 и 93/15);
- Уредба о класификацији вода („Службени гласник СРС“, број 5/68);
- Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10);
- Уредба о режимима заштите („Службени гласник РС“, број 31/12) и др.

1.1.2. Плански основ

Просторни план је заснован на планској, студијској, техничкој и другој документацији као резултатима досадашњих истраживања. За израду Просторног плана коришћене су топографске и катастарско-топографске подлоге.

Услови и смернице од значаја за израду Просторног плана, садржани су у планским документима вишег реда: Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10) и Регионалном просторном плану Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11).

Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник Републике Србије“, број 88/10)

Основни циљ развоја путног саобраћаја и путне инфраструктуре у Просторном плану Републике Србије је: остваривање и развој саобраћајног система Републике Србије, који омогућава одрживу мобилност становништва, пружа подршку убрзаном развоју Републике Србије и њеној конкурентности у региону и шире на подручју Југоисточне Европе.

У области **саобраћајне инфраструктуре**, Просторни план Републике Србије је утврдио саобраћајне капацитете који се односе на простор у обухвату Измена и допуна Просторног плана.

Планска решења обухватају активности на путним правцима и путној инфраструктури регионалног или интеррегионалног значаја и могу представљати приоритетну активност у оквиру тих територијалних целина, уз сагласност надлежних републичких институција.

На већ изграђеним деоницама наведених путних праваца биће спроведена рехабилитација и реконструкција, у циљу подизања нивоа квалитета саобраћајнице и подизања нивоа саобраћајне услуге, у складу са утврђеним рангом пута. На планираним трасама (коридорима) извршиће се доградња и изградња.

У оквиру концепта развоја *железничке мреже* Србије на подручју обухвата Просторног плана егзистираће следеће железничке пруге:

- Е 70 коридор X: Београд - Стара Пазова - Нови Сад - Суботица - држ. граница

Планира се ревитализација ових пруга (приоритет коридор X), у циљу повећања доступности овим просторима и задржавање коридора свих раније укинутих пруга са циљем обнове уз претходно утврђену оправданост.

Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године као стратешки приоритет је утврђена израда одговарајућих студија, којом ће се дефинисати бицикличке руте на читавом подручју Републике Србије основним правцем север-југ и бочним везама) и систем центара развоја бициклизма у циљу остваривања међудржавне сарадње (руте б и 11 EuroVelo - европска мрежа бицикличких рута), уз то градови ће обезбедити услове за кретање бицикала.

Регионални просторни план Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11)

Саобраћајну мрежу државних путева на предметном подручју потребно је третирати као јединствен систем, у којој приоритет на државним путевима има транзит (измештање транзитног саобраћаја из насељених места).

У складу с тим предвиђене су активности на:

- реализацији (пројектовање и изградња) обилазнице око насеља Петроварадин, Сремски Карловци, Инђија, Стара Пазова, као сегмената постојећег путног правца.

У оквиру концепта развоја **железничке мреже** АП Војводине први приоритет је реконструкција магистралне пруге Е 70 коридор Х: Београд - Стара Пазова - Нови Сад - Суботица - државна граница.

Регионалним просторним планом Аутономне покрајине Војводине дефинисано је да ће се одрживи развој саобраћаја и путне инфраструктуре у АП Војводини, између осталог, заснивати на стимулсању развоја мреже сигурних бицикличких саобраћајница у градовима, насељима, туристичким и ванградским подручјима. Реализација одрживог развоја саобраћаја према дефинисаним циљевима и принципима захтева, спроводиће се кроз обавезну израду саобраћајних студија или других саобраћајних анализа, у складу са законском регулативом, које ће показати оправданост предложених решења (планирање нових коридора, локацијско одређивање траса, потребне капацитете, просторну, саобраћајну, функционалну и економску оправданост).

Регионалним просторним планом АП Војводине, осим већ дефинисаних међународних бицикличких стаза (EuroVelo - европска мрежа бицикличких рута: руте 6¹ (уз Дунав) и 11² (уз Тису), утврђене су и бицикличке стазе уз основну каналску мрежу Хидросистема Дунав-Тиса-Дунав. За развој бицикличког саобраћаја посебно су погодна подручја у заштићеним природним целинама (национални парк, специјални резервати природе и др).

1.1.3. Документација од значаја за израду плана

Плански и стратешки документи од значаја за израду Просторног плана су:

- Просторни план подручја посебне намене „Фрушка гора“ („Службени лист АПВ“, број 8/19);
- Просторни план подручја посебне намене културног предела Сремски Карловци („Службени лист АПВ“, број 57/17);
- Просторни план подручја посебне намене СРП „Ковиљско-Петроварадински рит“ („Службени лист АПВ“, број 3/12);
- Просторни план подручја посебне намене система за наводњавање Срема („Службени лист АПВ“, број 57/17);
- Просторни план подручја посебне намене система за водоснабдевање „Источни Срем“ („Службени лист АПВ“, број 57/17);
- Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда број 21 Нови Сад – Рума – Шабац и државног пута I реда број 19 Шабац – Лозница („Службени гласник РС“, бр. 40/11 и 39/19);
- Просторни план подручја инфраструктурног коридора граница Хрватске – Београд (Добановци) („Службени гласник РС“, бр. 69/03, 147/14);
- Просторни план подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75 Суботица – Београд (Батајница), („Службени гласник РС“, бр. 69/03, 36/10, 143/14 и 81/15);
- Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора коридора железничке пруге Београд–Суботица-државна граница (Келебија), („Службени гласник РС“, бр. 32/17 и 57/19);
- Просторни план подручја посебне намене међудржавног пловног пута Е-80 Дунав („Службени гласник РС“, број 14/15);
- Студија мреже бицикличких рута и бицикличких центара у АП Војводини (април 2017. године).

1 Nant - Tours - Orleans - Nevers - Chalon sur Saone - Bale - Passau - Ybbs - Linz - Vienna - Bratislava - Budapest - Belgrade - Bucarest - Constanta.

2 Cap du nord - Les lacs finlandais - Helsinki - Tallin - Tartu - Vilnius - Varsovie - Cracovie - Kosice - Belgrade - Skopje - Thessaloniki - Athens

1.1.4. Планови локалних самоуправа у обухвату плана

Имајући у виду да подручје обухваћено границом Просторног плана, обухвата делове територије Града Новог Сада и општина Сремски Карловци, Инђија, Стара Пазова, у наставку је дат преглед важећих просторних планова ових локалних самоуправа и урбанистичких планова насеља:

- Просторни план општине Сремски Карловци („Службени лист општине Сремски Карловци“, број 15/14);
- Просторни план општине Инђија („Службени лист општине Инђија“, бр. 7/12 и 27/18);
- Просторни план општине Стара Пазова („Службени лист општина Срема“, бр. 12/09, 17/12, 38/13 и 7/19);
- Просторни план Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, број 11/12);
- Генерални план града Новог Сада („Службени лист града Новог Сада“, бр. 39/06, 24/00, 18/01 и 36/06);
- План генералне регулације Сремских Карловаца („Службени лист општине Сремски Карловци“, број 4/16);
- План генералне регулације насеља Инђија („Службени лист општина Срема“, бр. 14/06 и 30/11 и „Службени лист општине Инђија“, број 18/19);
- План генералне регулације Старе Пазове („Службени лист општина Срема“, број 11/17).

2. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

2.1. САДРЖАЈ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Садржина Просторног плана дефинисана је Законом о планирању и изградњи и Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања. Обухватом Просторног плана су обухваћени делови катастарских општина: Петроварадин (Град Нови Сад), Сремски Карловци (општина Сремски Карловци, Чортановци, Бешка, Марадик и Инђија (општина Инђија), Голубинци, Стара Пазова и Нова Пазова (општина Нова Пазова).

Укупна површина обухвата Плана износи око 355,17 ha.

Просторни план се састоји од текстуалног и графичког дела. У наставку је дат преглед поглавља, која Просторни план структурално садржи, као и преглед графичких прилога на којима су приказана планска решења:

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД

І ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА СА ГРАНИЦАМА ЗАШТИТНОГ ПОЈАСА

1.1. ОБУХВАТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА И ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1.2. ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

1.3. ОПИС ГРАНИЦЕ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПРОСТОРАО

1.4. ЗАШТИТНИ ПУТНИ ПОЈАС ДРЖАВНОГ ПУТА

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

2.1. СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОД 2010. ДО 2020. ГОД. („Службени гласник РС, број 88/10)

2.2. СМЕРНИЦЕ ИЗ РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА АП ВОЈВОДИНЕ („Службени лист АПВ", број 22/11)

2.3. ДОКУМЕНТАЦИЈА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

2.4. ПЛАНОВИ ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА У ОБУХВАТУ ПЛАНА

3. ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

3.1. ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

3.2. ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

3.3. НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

3.3.1. Мреже и објекти инфраструктуре

3.3.2. Природна и заштићена културна добра

3.3.3. Заштита животне средине

3.4. SWOT АНАЛИЗА

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И КОНЦЕПЦИЈА ПЛАНИРАЊА, РЕКОНСТРУКЦИЈЕ, ИЗГРАДЊЕ И ФУНКЦИОНИСАЊА ДРЖАВНОГ ПУТА

1. ПРИНЦИПИ ПЛАНИРАЊА, ИЗГРАДЊЕ, РЕКОНСТРУКЦИЈЕ И ФУНКЦИОНИСАЊА ДП

2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ

3. РЕГИОНАЛНИ ЗНАЧАЈ СИСТЕМА И ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ СА ОКРУЖЕЊЕМ

4. КОНЦЕПЦИЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА

III ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СА УТИЦАЈЕМ

ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЗЕДИНИХ ОБЛАСТИ

1. ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1.1. ОПИСТРАСЕ ДРЖАВНОГ ПУТА И БИЦИКЛИСТИЧКЕ СТАЗЕ

1.2. ТЕХНИЧКО РЕШЕЊЕ РЕКОНСТРУКЦИЈЕ ДРЖАВНОГ ПУТА И ИЗГРАДЊЕ БИЦИКЛИСТИЧКЕ СТАЗЕ

2. УТИЦАЈ НА ПРИРОДУ, ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА И МЕРЕ ЗАШТИТЕ

2.1. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ

2.2. ПРИРОДНЕ ВРЕДНОСТИ

2.3. НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА

2.4. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

2.5. ЗАШТИТА ОД ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ АКЦИДЕНАТА, ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

2.5.1. Заштита од техничко-технолошких акцидената и елементарних непогода

2.5.2. Уређење простора од интереса за одбрану земље

3. УТИЦАЈ НА ФУНКЦИОНИСАЊЕ НАСЕЉА

3.1. ДЕМОГРАФСКО-СОЦИЈАЛНИ И ЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ

3.2. ТЕХНИЧКИ АСПЕКТИ

4. ОДНОС ПРЕМА ДРУГИМ ТЕХНИЧКИМ СИСТЕМИМА

4.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

4.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

4.3. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

4.4. ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

4.5. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

5. УПОТРЕБА ЗЕМЉИШТА

IV ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА

1.1. ОСНОВНА НАМЕНА ПРОСТОРА

1.1.1. Грађевинско земљиште - регулациона ширина ДП бр.100

1.1.2. Пољопривредно земљиште

1.1.3. Шуме и шумско земљиште

1.1.4. Водно земљиште

1.2. ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ

1.2.1. План регулације

1.3. БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

2.1. ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ, ГРАЂЕЊА И УРЕЂЕЊА ЗА ДП СА БИЦИКЛИСТИЧКОМ СТАЗОМ

2.2. УКРШТАЊЕ ДП СА БИЦИКЛИСТИЧКОМ СТАЗОМ СА ИНФРАСТРУКТУРНИМ ОБЈЕКТИМА

2.2.1. Саобраћајна инфраструктура

2.2.2. Водна и комунална инфраструктура

2.2.3. Електроенергетска инфраструктура

2.2.4. Електронска комуникациона (ЕК) инфраструктура

2.2.5. Термоенергетска инфраструктура

V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

2.1. ДИРЕКТНО СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

2.2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ У ДРУГИМ ПЛАНСКИМ ДОКУМЕНТИМА

3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ

4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Р. бр.	Назив рефералне карте	Размера
1.	Прегледна карта	1:50000
2.	Детаљна разрада просторног плана – Синхрон план	1:2500
3.	Детаљна разрада просторног плана – Регулациони план	1:2500
	Попречни профили	-
4.	Карта Спровођења	1:50000

2.2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Основни циљ израде Плана је дефинисање планског основа и обезбеђење просторних услова за преиспитивање регулационе ширине државног пута, утврђивање диспозиције бицикличке стазе унутар регулационе ширине државног пута и/или ван њега, као и преиспитивање појединих намена и правила уређења и грађења, чиме ће се омогућити спровођење предметног планског документа и реализација планираних садржаја. Циљ доношења Плана је дефинисање оптималног решења заједничког вођења државног пута и бицикличке стазе у оквиру постојеће регулације где год је то могуће.

Оперативни циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене државног пута IIа реда бр. 100 за потребе реконструкције и модернизације пута и изградње бицикличке стазе су:

- утврђивање планских решења којима се резервише простор за проширење и дефинисање регулације државног пута, изградњу бицикличке стазе, утврђивање режима заштите пута, бицикличке стазе и контактних подручја, као и обезбеђење услова за укрштање и паралелно вођење са осталом инфраструктуром;
- обезбеђење веће интегрисаности подручја и повећање мобилности становништва рационалним инфраструктурним повезивањем, реконструкцијом постојећих инфраструктурних система, побољшањем њиховог функционисања и изградњом нових делова мреже и објеката;
- дефинисање односа са осталим наменама и инфраструктурним системима у непосредном контакту;
- усаглашавање и решавање потенцијалних конфликта везаних за пролазак бицикличке стазе кроз грађевинско и пољопривредно земљиште;
- омогућавање остварења принципа одрживог развоја и очувања пољопривредног земљишта;
- контрола утицаја планираних активности на окружење;
- заштита и одрживо коришћење природних ресурса у складу са мерама заштите животне средине;
- минимизација негативних утицаја и решавање просторних конфликта у складу са основним принципима одрживог развоја;
- дефинисање непокретних културних добара и детаљних услова заштите као развојног потенцијала подручја посебне намене, а не као ограничавајућег фактора.

3. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

На основу анализе предметног простора, може се проценити да је квалитет животне средине у одређеној мери деградиран јер ће већи део бицикличке стазе пролазити кроз урбане делове тј. грађевинско земљиште где су присутни многобројни деградациони пунктови, што ће захтевати примену адекватних мера заштите. Један део планиране саобраћајнице ће пролазити и кроз просторне целине од значаја за заштиту биодиверзитета, што ће пружити посебно пријатне амбијенталне могућности за развој бицикличког саобраћаја. Овај вид превоза представља најздравији и еколошки најприхватљивији начин путовања и једну од полазних тачака одрживог развоја саобраћаја.

3.1. ПРИРОДНИ УСЛОВИ

Геолошке и геоморфолошке карактеристике. На подручју обухваћеном Просторним планом посматрано од севера (Нови Сад – Петроварадин) ка југу (Стара Пазова) сагласно простирању трасе државног пута IIа реда бр.100 и планиране бицикличке стазе уз државни пут, издвајају се следеће геоморфолошке, целине: алувијална равна Дунава, сремска лесна зараван, Фрушка гора и сремска лесна тераса.

Алувијална равна Дунава је рељефна целина у којој се издвајају два морфолошка члана, алувијална тераса и инундациона равна. Алувијална тераса прати речни ток Дунава и нагнута је од северозапада (88 m а.н.в.) према југоистоку (79 а.н.в.).

Инундациона равна представља најнижу површину коју Дунав редовно плави и чија висина такође опада од северозапада ка југоистоку (од 85 m до 65 m а.н.в.). Неповољан хидролошки режим алувијалне равни Дунава, плитка издан и угроженост високим водама делује као ограничавајући фактор.

Јужно од Петроварадина дуж трасе пута, простиру се обронци Фрушке горе или тз. планинска подгорина са израженим одсецима на простору Сремских Карловаца. Посматрано на терену, она се јасно истиче изнад околног простора за стотину метара нижег земљишта.

Сремска лесна зараван пружа се у међуречју Дунава и Саве, окружујући било Фрушке горе. Формирана је у хетерогеној седиментној серији у којој се наслаге еолског леса смењују са фосилним педолошким хоризонтима, падинским седиментима, флувијалним шљунковима и песковима. У оквиру Сремске лесне заравни издваја се више микроцелина: лесни одсеци уз десну обалу Дунава, лесна зона северне подгорине Фрушке горе, северо-источни део лесне заравни.

Сремска лесна тераса се пружа јужно од фрушкогорске лесне заравни па све до близу алувијалне равни Саве.

На ширем подручју трасе државног пута IIа реда бр.100 и планиране бицикличке стазе уз државни пут, сагласно издвојеним рељефним целинама (од севера према југу) смењују се алувијални седименти, формације леса, лесне глине и барског леса као и фрагменти кристаластих шкриљаца.

Преовлађујуће земљиште дуж целе трасе ДП IIа реда бр.100 и планиране бицикличке стазе је чернозем, заступљен у својим раличитим варијантама: чернозем карбонатни, чернозем карбонатни и бескарбонатни, чернозем заруђени карбонатни и чернозем деградирани.

Черноземи спадају у најплоднија и производно највреднија земљишта, која пружају могућност сваковрсне пољопривредне производње.

Осим овог земљишта у знатно мањем обиму, на деловима пута и планиране стазе, које прелази преко периферних делова била Фрушке горе, на делу трасе између Сремских Карловаца и Марадика, у значајнијем обиму јављају се гајњаче и смеђа карбонатна земљишта. Гајњаче су типична воћарско- виноградарска земљишта, која се обично и користе у ту сврху.

Климатске карактеристике. Анализа појединих метеоролошких елемената на подручју обухваћеног Просторним планом биће извршена на основу добијених података из РХМЗ. Клима Срема је условљена географским положајем, рељефом и висином масива. По свом географском положају припада области умерено-континенталне климе са просечно 80 ведрих дана у години.

Средња максимална температура износи 35°C док се средња минимална годишња температура спушта и до -12°C. Карактеристична је и велика температурна разлика између нижих делова који су под утицајем мезоклиматских карактеристика и средњих годишњих температура планинског венца, који има обележје планинске климе.

На подручју Срема дувају умерени ветрови, са преовлађујућим југоисточним ветром - кошавом. Најкишовитије и најобимније падавине на простору АП Војводине су на подручју Фрушке горе. Најкишовитији месеци на овој планини су мај-јуни и октобар-новембар. Годишња количина падавина расте од подножја Фрушке горе са 652 mm на 833 mm на Иришком венцу.

Сеизмичке карактеристике. У највећем делу обухвата Просторног плана могућ је земљотрес јачине VII степени, с тим што је у западном делу VI степен, док је у крајњем североисточном делу могућ земљотрес јачине VIII степени за повратни период од 475 година.

Хидрогеолошке и хидролошке карактеристике

Сложеном геолошком (литостратиграфском, тектонском и геоморфолошком) грађом, каква је присутна на посматраном простору, предодређене су сложене хидрогеолошке и хидродинамичке одлике стенских маса и подземних вода и различите у појединим деловима коридора будућег магистралног пута. Према тим одликама у границама коридора могу се издвојити четири подручја:

- подручје Фрушке Горе и ободних терена,
- подручје сремске лесне заравни.

У сваком од ових подручја, до дубина релевантних за изградњу и експлоатацију овог пута, налази се једна до пет хидрогеолошких категорија стенских маса према водопропусности.

Генерални смерови кретања подземних вода на анализираном подручју Срема су усмерени ка нижим морфолошким јединицама, а у подручјима Фрушке горе и побрђа, локално и зонама поточних долина и јаруга.

Трасе државног пута IIA реда бр.100 и планиране бицикличке стазе уз државни пут, пресецају или тангирају већи број водотокова: поток Селиште, Ешиковачки, Липовац, Барба Дол, Инђијски, Новокарловачки и Канал 137 из система за одводњавање „Галовица“.

3.2. ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Становништво

Анализа демографског развоја подручја обухваћеног изразом Просторног плана извршена је на основу званичних статистичких података пописа становништва у периоду 1991-2011. године.

У оквиру посебне намене налази се 5 насеља: једно насеље Града Новог Сада, цела општина Сремски Карловци, једно насеље у општини Инђија и два насеља општине Стара Пазова. Према попису становништва из 2011. године, у укупно 5 насеља живи 85292 становника, у 28352 домаћинстава.

Табела 1. Укупан број становника и домаћинстава

Општина/град	Насеље	Број становника по методологији пописа 2002. године			Укупан број домаћинстава
		1991.	2002.	2011.	2011. год.
Град Нови Сад	Петроварадин	11004	13973	14810	5240
Сремски Карловци	Сремски Карловци	7403	8839	8750	3024
Инђија	Инђија	22394	26247	26025	8634
Стара Пазова	Стара Пазова	16696	18645	18602	6012
	Нова Пазова	15579	18214	17105	5442
Укупно		73076	85918	85292	28352
Регион Војводине		1970195	2031992	1931809	696157

У периоду 1991-2011. године, укупан број становника на посматраном подручју је порастао за 14,3% или 12216 лица. Механичка компонента значајно је утицала на кретање укупног броја становника у последњој декади XX века, тако да је 2002. године забележен пораст укупне популације у свим насељима (пораст од 12842 лица). Међутим, у периоду 2002-2011. године забележена је депопулација, што говори да је механичка компонента имала краткотрајан утицај на побољшање виталних карактеристика популације. У том периоду забележен је благи пад укупног броја становника у обухвату Просторног плана за 0,7% или 626 лица. Изузетак је насеље Петроварадин са порастом становника (837 лица).

Мрежа и функције насеља

Коридор постојећег државног пута, у ком је планирана и бицикличка стаза, у подручју обухвата Просторног плана пролази кроз следећа насељена места:

- Нови Сад – Петроварадин;
- Сремски Карловци;
- Инђија;
- Стара Пазова;
- Нова Пазова.

Предметна траса обухвата:

- **ФУП-у међународног значаја:**

Град Нови Сад:

- Петроварадин;

- **подручје преклапања функционално урбаних подручја и то: ФУП центар у категорији европских МЕГА 3-град Београд и ФУП међународног значаја-Нови Сад:**

Општина Инђија:

- Инђија;
- Чортановци;
- Марадик;
- Бешка;

- **ФУП центар у категорији европских МЕГА 3-град Београд:**

Општина Стара Пазова:

- Стара Пазова;
- Голубинци;
- Нова Пазова.

Имајући у виду величину и карактер насељених места која се налазе на подручју обухвата Просторног плана, заступљеност јавних служби углавном задовољава потребе. Планским документима чије је доношење у надлежности јединица локалне самоуправе планирано је уређење и изградња недостајућих објеката и комплекса јавних служби (у зависности од потреба локалне заједнице).

Привреда

У просторној структури индустрије водећу улогу имају постојећи привредно индустријски центри и развојни коридори. Главни елементи просторне организације и структуре индустрије, у подручју обухваћеном Просторним планом, су близина коридора развоја међународног и националног значаја (некадашњи коридори X и VII), као и привредни центри III ранга (Инђија) и IV ранга (Стара Пазова).

3.3. НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

Основно концепцијско опредељење у Просторном плану је прецизно утврђивање простора за потпуно дефинисање коридора државног пута II реда уз задовољење основних планско –техничких елемената, рационалнијег коришћења постојећих капацитета, реконструкције, модернизације путне инфраструктуре и изградње бицикличке стазе, у циљу побољшања повезаности простора са ближим и даљим окружењем уз валоризацију потенцијала ужег и ширег утицајног подручја.

Основна намена простора одређена је важећим планским документима који су дефинисали грађевинско, пољопривредно, водно и шумско земљиште. У односу на то, измена и усклађивање тих планова и њихових намена у простору односиће се искључиво на подручје посебне намене, односно регулацију-парцелу државног пута и бицикличке стазе и пратећих садржаја.

Реализацијом планских решења, односно реконструкцијом и модернизацијом пута, утврђивањем регулације пута на местима где то није урађено као и изградњом бицикличке стазе, доћи ће до незнатног повећања површина под изграђеним грађевинским земљиштем.

3.3.1. Мреже и објекти инфраструктуре

Саобраћајна инфраструктура

Државни пут IIа реда бр.100 (М-22.1), Граница Мађарске – Хоргош- Суботица – Нови Сад – Београд представља један од основних алтернативних праваца аутопуту Е-75 (некадашњем друмском коридору X) и у функционалној класификацији представља везни пут међурегионалног нивоа (ВП-м). ДП бр.100 - „стари“ пут (М-22.1) међународног значаја који својом трасом пролази кроз насеља и својим манифестацијама ремети интернасељске токове и угрожава достигнути ниво урбаног живљења.

Траса овог државног пута има дијаметрално пружање у односу на војвођански простор са елементима који лимитирају кретања дуж овог пута. Основна негативност је што траса овог пута пролази кроз центре насеља и изазива угрожавање безбедности свих учесника у саобраћају.

У циљу побољшања ситуације на појединим критичним местима уведена је светлосна сигнализација као и уређено вођење саобраћаја у оквиру раскрсница. Сва укрштања овог државног пута са железницом су решена у денивелацији тако нема сукоба и конфликтних тачака ова два вида саобраћаја.

Но и поред свих недостатака државни пут IIа реда бр.100 представља основну саобраћајну артерију свих насеља и простора кроз које пролази, односно кумулише и усмерава сва кретања до жељених одредишта. Постојећа изграђеност овог државног пута од две саобраћајне траке обезбеђује одговарајући капацитет до 10 000 возила/24 h.

У претходном периоду се континуирано обављало праћење обима и структуре саобраћаја помоћу аутоматских бројача. На основу бројања и израђених саобраћајних слика саобраћајног оптерећења долазимо до закључака да је дуж овог пута саобраћај врло интензиван са различитим структурама учесника у саобраћајним токовима (са знатним учешћем теретних возила).

Обим и структура саобраћајног тока се мењају током времена и сезоне тако да су саобраћајни токови већи током почетка и краја недеље а да су мањи током викенда. Обим саобраћаја је највећи током пролећа и јесени (због повећаних захтева за транспортом роба), а лети и током зиме је обим кретања нешто мањи.

Да би се у будућности елиминисале негативности које овај државни пут II реда наноси насељима кроз које пролази за већа насеља су планиране обилазнице (Суботица, Бачка Топола, Србобран, Нови Сад, Инђија, Стара Пазова итд.) које постоје у важећој просторно планској документацији. Са реализацијом обилазних саобраћајница знатно ће се побољшати ниво безбедности и проточности саобраћаја као и постићи задовољавајући ниво саобраћајне услуге. У будућности треба рачунати и на координирано вођење и управљање саобраћаја дуж овог пута како би се и тим мерама створили услови за функционисање саобраћаја дуж овог путног правца и то на захтеваном нивоу стандарда безбедности одвијања саобраћаја. Одговарајућа саобраћајна сигнализација такође може допринети правилнијем и безбеднијем одвијању саобраћаја дуж овог пута.

Слика 1. Положај ДП бр.100 у односу на АП Војводине и границе општина

Државни пут IIа реда бр.100 односно некадашњи магистрални пут М-22.1 изграђен је 30-тих година прошлог века на релацији Хоргош – Суботица - Нови Сад – Београд. Првобитно је изграђен од од бетонске коловозне конструкције са две коловозне траке.

Попречни профил постојећег пута је ширине 9-11,0 m и састоји се од две возне траке ширина од 3,25 -3,5 m, са ивичним тракама у ваннасељским деоницама са банкинама 1,0-1,5 m и путним каналима различитих димензија.

Траса пута протеже се изразито равничарским подручјем Бачке и Срема (изузетак је Фрушка гора са брдско-планинским карактеристикама терена) и има веома повољне кривинске карактеристике и елементе подужног профила са подужним нагибима који не прелазе 3%. Значајна карактеристика је и да траса пролази кроз све значајније урбане агломерација и рурална насеља и то у врло великој мери кроз централне зоне насеља и градова.

Укупна дужина пута на подручју Војводине, од почетне тачке на мађарској граници (гранични прелаз Хоргош 2) до петље Батајница на улазу у Београд, износи 185 km.

Простор обухваћен анализом - државни пут бр.100 је у оквиру обухвата Града Новог Сада и општина Сремски Карловци, Инђија и Стара Пазова у приближној дужини од ~ 52 km.

На овом делу пута дефинисане су следеће саобраћајне деонице у складу са Референтним системом мреже државних путева Р.Србије (верзија новембар 2017):

1. Нови Сад (Сириг) - Петроварадин (Рачког) - 02101 L=4,8 km;
2. Петроварадин (Рачког) - Марадик (Бешка) - 10018 L=20,1 km;
3. Марадик (Бешка) - Марадик (веза са А1) - 10019 L=2,3 km;
4. Марадик (веза са А1) - Инђија (Нови Карловци)- 10020 L=5,6 km;
5. Инђија (Нови Карловци) - Инђија (Путинци) - 10021 L=0,4 km;
6. Инђија (Путинци) - Стара Пазова (центар) - 10022 L=9,6 km;
7. Стара Пазова (центар) - Граница АПВ (Нова Пазова)- 10023 L=9,6 km.

Постојеће стање пута не одговара променама обима, структуре и просторне расподеле саобраћајних токова које су се догодиле у претходном периоду. Будући да су у претходном периоду експлоатације пута предузимани парцијални инвестициони захвати у погледу појачаног одржавања, постојећи коловозни застор није у задовољавајућем стању³. Поред тога евидентан је и проблем проласка пута кроз централне зоне насеља (Петроварадин, Сремски Карловци, Инђија, Стара Пазова), што директно утиче на повећање негативних трендова у безбедности одвијања саобраћаја, а такође и на повећање еколошких проблема.

Водна инфраструктура

Водоснабдевање

Главни потрошачи воде су градски центри (Петроварадин, Сремски Карловци, Инђија, Стара и Нова Пазова). Као изворишта вода користе се подземне и површинске воде. Површинске воде се узимају из живог тока и из акумулације, а од подземних вода користе се алувијалне воде, воде из основне водоносне средине, воде из карста, воде издани у оквиру неогених наслага и издани пукотинске порозности.

Начин досадашњег снабдевања водом је био различит. Углавном је то било захватањем подземне, воде из основне водоносне издани у Војводини или алувијалне издани, као и површинске воде из речног тока Дунава са пречишћавањем или упуштањем у подземље и живи ток. Јавно водоснабдевање, у границама коридора, врши се захватањем подземних вода на следећим извориштима:

- Извориште регионалног водоснабдевања Новог Сада и суседних општина - „Петроварадинска ада“ средње дневног капацитета $Q = 600 \text{ l/s}$ (Петроварадин и Сремски Карловци);
- Извориште у Инђији $Q = 150 \text{ l/s}$;
- Изворишта Стара Пазова $Q = 40 \text{ l/s}$.

У осталим насељима водоснабдевање се одвија преко локалних изворишта у просечним количинама од 5 до 10 l/s, а квалитет захваћених вода углавном не задовољава нормативе за воду за пиће, због повишеног садржаја мангана, гвожђа и амонијака и хуминских материја и неопходан је третман ових вода.

Прва издан се користи и за наводњавање пољопривредних површина. О количинама подземних вода које се користе у ову сврху нема поузданих података.

³ Крајем септембра 2018.године завршена је реконструкција пута на делу деонице ДП бр.100, Петроварадин (Рачког) - Марадик (Бешка) -10018, потез од Сремских Карловаца до превоја на Фрушкој Гори – Банстола.

Одвођење и пречишћавање вода

Стање одвођења и пречишћавања отпадних вода на територији обухваћеној Просторним планом је врло лоше. Врло мали број насеља има изведен канализациони систем, а постројење за пречишћавање отпадних вода, није изведено ни за једно насеље у обухвату Плана. Проблем непостојања квалитетне канализационе мреже уско је повезан са производњом и дистрибуцијом воде, пошто коришћена вода преко септичких јама представља својеврстан загађивач подземних ресурса који се налазе на мањим дубинама и као такав представља сталну опасност за кориснике.

Што се тиче објеката комуналне инфраструктуре (водовод и канализација), констатоване су постојеће инсталације водовода и канализације различитих профила изведене од PEHD и PVC на следећим местима:

- у зони ДП IIа реда бр.100 на простору Петроварадина и Сремских Карловаца налазе се инсталације примарне и секундарне водоводне мреже и инсталације канализационе мреже;
- на територији општине Инђија, постојећа водоводна и канализациона мрежа констатована је у улицама Новосадски пут, Краља Петра I, као и свим осталим улицама кроз које пролази предметна траса циклостазе. Посебно треба обаратити пажњу на вод магисталног колектора регионалне канализације који се на више тачака приближава траси планиране циклостазе;
- на територији општине Стара Пазова у насељу Стара Пазова налазе се постојеће инсталације насељске водоводне мреже и канализације отпадних вода у улицама Новосадска, Краља Петра I Ослободиоца, Карађорђева, као и на делу мултифункционалне радне зоне, и у насељу Нова пазова у улицама Цара Душана, Краља Петра I Карађорђевића, и на делу радне зоне до границе са к.о. Батајница.

Електроенергетска инфраструктура

Сви потрошачи у обухвату Просторног плана, како постојећи садржаји ван насеља, тако и насеља, покривени су дистрибутивном мрежом и објектима за снабдевање електричном енергијом.

Напајање електричном енергијом обезбеђено је из трансформаторске станице 110/20 kV „Нови Сад 6“, снаге 2x31,5 MVA, 110/20 kV „Инђија“, снаге 2x31,5 MVA, 110/20 kV „Инђија 2“, 110/20 kV „Стара Пазова“, снаге 2x31,5 MVA и 110/20 kV „Нова Пазова“, снаге 2x31,5 MVA.

Дистрибутивна мрежа обухвата електроенергетску мрежу напонског нивоа до 110 kV, односно мрежу 10 kV и 20 kV, ТС 20/0,4 kV, ТС 35/20/10 kV и 110/x kV. У обухвату Просторног плана, у посебној намени постоји углавном подземна и надземна 10 kV и 20 kV.

У обухвату Просторног плана налази се мрежа преносног система електричне енергије у власништву АД „Електромережа Србије“, која се укршта са планираном бициклическом стазом:

- ДВ 2x110 kV бр.104/8 ТС Стара Пазова - ТС Инђија 2;
- ДВ 110 kV бр.104/9 ТС Инђија 2-ТС Инђија;
- ДВ 400 kV бр.406/1 ТС Нови Сад 3 - РП Младост;
- ДВ 400 kV бр.450 РП Младост - ТС Нови Сад 3;
- ДВ 220 kV бр.217/1 ТС Обреновац - ТС Нови Сад 3.

У непосредној близини обухвата Просторног плана се налазе трасе далековода:

- ДВ 110 kV бр.104/6 ТС Инђија - ТС Нови Сад 6;
- ДВ 110 kV бр.124/1 ТС Нови Сад 1 - ТС Рума 1;
- ДВ 110 kV бр.104/9 ТС Инђија - ТС Инђија 2;
- ДВ 110 kV бр.104/8 ТС Инђија 2 - ТС Стара Пазова;
- ДВ 2x110 kV бр.104А/5 ТС Стара Пазова - ТС Нова Пазова;
- ДВ110 kV бр.104Б/2 ТС Нова Пазова- ТС Крњешевци.

Обновљиви извори енергије

На простору обухвата Просторног плана за сада не постоји организовано коришћење овог ресурса.

Енергетска ефикасност

Ниска енергетска ефикасност је карактеристика целокупног енергетског преносног и дистрибутивног система, као и целокупне секторске потрошње и нерационалне потрошње енергената.

Електронска комуникациона инфраструктура

Развој електронског комуникационог система на подручју обухвата Просторног плана се реализује у складу са Генералним плановима електронске комуникационе мреже надлежних предузећа. Изграђени су нови капацитети уз главне и саобраћајне правце нижег ранга, све до општинских.

Као главни преносни медиј, поред постојећих спојних кабловских веза коришћен је оптички кабл. У протеклом периоду су обезбеђени савремени дигитални комутациони системи, чиме је постигнуто знатно повећање капацитета мреже, обезбеђење високог квалитета, поузданости и расположивости, као и увођење савремених електронских комуникационих услуга (широкопојасни сервис).

На већем делу простора путем радио преноса, мањим делом оптичким кабловима, уведене су услуге мобилних комуникација, изградњом радио-релејних и базних радио-станица.

Простор је у целости покривен радиодифузним системом путем радио-релејних репетитора и емисионих радио-станица.

У коридору пута изграђена је подземна електронска комуникациона мрежа, коју је потребно ускладити са планираним активностима у путном коридору и планираном бицикличком стазом.

Термоенергетска инфраструктура

На простору обухвата Просторног плана постоји изграђена гасоводна инфраструктура. Изграђени су гасоводи притиска већег и мањег од 16 бара, као и други објекти у саставу термоенергетске инфраструктуре.

Сва насељена места у обухвату плана Петроварадин, Сремски Карловци, Чортановци, Инђија, Нова и Стара Пазова су гасификована, односно постоји изграђена дистрибутивна гасоводна мрежа притиска мањег од 16 бара у уличним коридорима, која се налази у обухвату Просторног плана и са којом се постојећи државни пут IIа реда који се реконструише и модернизује и планирана бицикличка стаза укршта и паралелно води.

На простоу обухвата Просторног плана налазе се транспортни гасоводи притиска већег од 16 бара и то:

- транспортни гасовод РГ-04-17 од МГ-04 до ГМРС "Сремска Митровица";
- транспортни гасовод МГ-02 Госпођинци-Беочин;
- транспортни гасовод РГ-04-24 од МГ-04 до ГМРС "Нова Пазова" и
- прикључни гасовод за ГМРС „ИГМ Стражилово“.

3.3.2. Заштићена природна и културна добра

Природна добра

На простору обухвата Просторног плана се налазе природна добра од значаја за очување биолошке разноврсности-еколошки коридори, који су евидентирани у важећој просторно планској документацији, која је коришћена за сагледавање природних вредности на простору обухвата Просторног плана.

Државни пут IIа реда бр. 100 прелази преко регионалних и локалних еколошких коридора, који повезују Национални парк „Фрушка гора“ са међународним еколошким коридором Дунава, као и друге водотокове и мелиорационе канале:

- Липовачки поток;
- Ешиковачки (Стражиловачки) поток;
- Поток Селиште;
- Роков поток;
- Инђијски;
- Барба Дол;
- Новокарловачки и
- Канал 137 из система за одводњавање „Галовица“.

Испрекидани (дисконтинуирани) шумски коридор НП „Фрушка гора“-Дунав, између станишта СКАОЗг (Курјаковац) и СКА04а (Банстол) представља део еколошке мреже.

Заштићена непокретна културна добра

У граници обухвата Просторног плана налазе се делови општина: Град Нови Сад и општина Сремски Карловци, Инђија и Стара Пазова. Територијалну надлежност за издавање претходних услова за Град Нови Сад и општину Сремски Карловци има Завод за заштиту споменика културе града Новог Сада, док претходне услове за општине Инђија и Стара Пазова издаје Завод за заштиту споменика културе Сремска Митровица.

Према претходним условима Завода за заштиту споменика културе града Новог Сада у оквиру граница Просторног плана на територији Града Новог Сада и општине Сремски Карловци налазе се следећа културна добра и добра која уживају претходну заштиту:

1. Део планиране трасе пута (део обухвата Просторног плана и део подручја посебне намене) пролази кроз заштићену околину⁴ просторно културно-историјске целине Горње и доње Петроварадинске тврђаве – **културног добра од великог значаја** (Решење о заштити број 227/49 из 1948. године; Одлука о утврђивању за културно добро од великог значаја „Службени гласник АП Војводине“, број 25/91).
Део заштићене околине Петроварадинске тврђаве такође је и **добро које ужива претходну заштиту** - целина „Стари Мајур“ у Петроварадину која је евидентирана, што је и оглашено у дневном листу „Дневник“ 24.12. 2018. године.
2. **Културно добро – споменик културе** „Римокатоличка црква Марије Снежне на Текијама“ у Петроварадину (Одлука о утврђивању за споменик културе број 633-2854/2010, „Службени гласник РС“, број 29/10) налази се делом у подручју посебне намене а делом изван подручја посебне намене (у обухвату Просторног плана).

У оквиру граница Просторног плана (у граници обухвата Просторног плана и граници подручја посебне намене) на територији Града Новог Сада и општине Сремски Карловци нема евидентираних археолошких локалитета. Према претходним условима Завода за заштиту споменика културе Сремска Митровица у оквиру граница Просторног плана нема евидентираних културних добара.

⁴ У току је процедура доношења Одлуке о утврђивању мера заштите просторно културно-историјске целине од великог значаја Петроварадинске тврђаве и утврђивању заштићене околине просторно културно-историјске целине са мерама заштите, као и израда предлога за њену прекаатегоризацију.

4. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА КОЈЕ МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНЕ НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ И РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ ПЛАНА И РАЗЛОЗИ ЗА ИЗОСТАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПИТАЊА И ПРОБЛЕМА ИЗ ПОСТУПКА ПРОЦЕНЕ

На основу анализе предметног простора, може се проценити да је квалитет животне средине у одређеној мери деградиран јер ће већи део бициклическе стазе пролазити кроз урбане делове тј. грађевинско земљиште где су присутни многобројни деградациони пунктови. Један део планиране саобраћајнице ће пролазити и кроз просторне целине од значаја за заштиту биодиверзитета, што ће пружити посебно пријатне амбијенталне могућности за развој бициклическог саобраћаја. Овај вид превоза представља најздравији и еколошки најприхватљивији начин путовања и једну од полазних тачака одрживог развоја саобраћаја.

Евидентан је проблем проласка државног пута IIа реда бр.100 кроз централне зоне насеља (Петроварадин, Сремски Карловци, Инђија, Стара Пазова), што директно утиче на повећање негативних трендова у безбедности одвијања саобраћаја и деградацију животне средине односно загађење ваздуха и повећање нивоа буке (граф.прилог).

Предметна бициклическа стаза, с обзиром на своју намену и као најздравији начин превоза, не представља извор загађивања околине и извор буке.

У току експлоатације предметног државног пута не постоје систематизовани подаци о нивоу буке. Постоје подаци по седиштима јединица локалних самоуправа, који су ограничени, јер се мониторинг буке још увек не спроводи. Међутим, на основу доступних података локалних самоуправа кроз које пролази траса пута извршена је анализа карактеристика и процена стања квалитета животне средине за потребе предметне Стратешке процене.

Према подацима Одељења за комунално стамбене послове и заштиту животне средине, Општинске управе општине Сремски Карловци, за територију ове општине се не води Локални регистар извора загађивања, што онемогућава утврђивање потенцијалних негативних утицаја на бициклическу стазу која је предмет Плана.

У насељу Инђија, према добијеним подацима из 2019. године у односу на Уредбу о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха, за све три загађујуће материје: азот диоксид, сумпор диоксид и чађ, нису регистрована прекорачења граничних вредности у амбијенталном ваздуху. У контексту нивоа буке, на постојећим мерним местима повремено се појављују повишени нивои буке, изнад законски дозвољених вредности.

За територију Петроварадина и општину Стара Пазова нема података добијених мониторингом ваздуха и буке, али се може проценити да је животна средине угрожена, с обзиром да државни пут пролази кроз насеља и да је присутно загађење ваздуха, као и повишени нивои буке, као пратећи феномени саобраћаја.

Ефекти изградње бициклических стаза су вишеструки. Интензивирањем коришћења бицикала, као еколошког начина личног превоза, врши се заштита животне средине односно природних ресурса, првенствено редукцијом промета моторних возила. На овај начин се смањује аерозагађење, које настаје као последица рада мотора саобраћајних возила и ниво буке, која представља њихов пратећи феномен.

Процењује се да током изградње бициклическе стазе не може доћи до прекомерног загађења ваздуха и земљишта, као ни загађења и поремећаја нивоа подземних вода.

Постоји могућност појаве повремене буке коју производе грађевинске машине током изградње бициклическе мреже, чији је утицај привременог карактера. Нема услова за појаву вибрација (осим привремено у току изградње система).

Негативан утицај на фауну неће бити изражен јер су предвиђене адекватне мере заштите (ограде, пропусти за животиње и др.).

Отпад од амбалажа као и разне органске и неорганске материје, окарактерисане као комунални отпад, морају се сакупљати током извођења пројекта у посебне контејнере, које празни надлежна комунална организација.

Постоји могућност појаве прашине од грађевинских машина приликом извођења радова, али ће овај утицај бити минималан и ограничен трајања, с обзиром на обим посла на имплементацији планиране бициклическе стазе.

Емисија буке и аерозагађење трајно ће бити елиминисани по завршетку радова. С обзиром да планирана бициклическа стаза пролази и кроз урбане делове насеља, требало би формирати заштитно зеленило, у складу са просторним могућностима, као меру заштите бициклиста од спољних садржаја, а које би истовремено пружио, поред заклона од сунца и пријатније визуелне доживљаје.

Становништво неће бити угрожено изградњом и експлоатацијом бициклическе инфраструктуре јер ће се реализацијом планираних садржаја унапредити санитарно хигијенски услови предметног простора значајним смањењем издувних гасова и буке. Такође, промовисаће се вожња бициклом и у рекреативне сврхе, за „здравији живот“ , што ће обезбедити заштиту здравља бициклиста.

5. ПРИКАЗ ПРИПРЕМЉЕНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА (НАЈПОВОЉНИЈЕ ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ СА СТАНОВИШТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ У СЛУЧАЈУ НЕРЕАЛИЗОВАЊА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА)

Планом **нису предвиђена варијантна решења** јер Законом о планирању и изградњи није предвиђено да просторно планска и урбанистичка документа односно планови разматрају више варијанти. Варијантна решења разматрају се у оквиру техничке документације, односно Студије оправданости и Генералног пројекта, што није предмет ове Стратешке процене. Усвојена планска решења, која се на директан и индиректан начин односе на заштиту животне средине, интерпретирана су у планском документу и предметним елаборатом односно Стратешком проценом утврђено је да су у складу са основним принципима одрживог развоја у погледу свих даљих активности на простору обухвата Просторног плана.

6. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

У складу са Законом о планирању и изградњи, у току израде Просторног плана и Стратешке процене прибављени су услови и сагласности надлежних органа и организација на републичком, покрајинском и локалном нивоу приказани у Табели 2.

Табела 2. Списак органа и организација који су дали услове за израду предметног Просотрног плана

Р. Бр.	Општина, секретаријат, институција и др.
1.	Град Нови Сад Градска управа за урбанизам, комуналне и инспекцијске послове
2.	Град Нови Сад Градска управа За саобраћај и путеве
3.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде
4.	Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, Београд
5.	Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Сремској Митровици,
6.	Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Управа за управљање ризиком, Одељење противградне заштите, Београд
7.	Министарство заштите животне средине, Београд
8.	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад
9.	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, Нови Сад
10.	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Нови Сад
11.	Покрајински секретаријат за привреду и туризам, Нови Сад
12.	ЈКП „Водовод и канализација “ Стара Пазова
13.	Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад
14.	Завод за заштиту споменика културе Сремска Митровица
15.	Завод за заштиту споменика културе Града Новог Сада
16.	ЈВП „Воде Војводине“, Нови Сад
17.	ЈП „Војводина шуме“ , Нови Сад
18.	ЈП „Електромрежа Србије“, Београд
19.	ЕПС Дистрибуција, Огранак Електродистрибуција Рума, Рума
20.	ЕПС Дистрибуција, Огранак Електродистрибуција Нови Сад, Нови Сад
21.	СББ - Српске кабловске мреже ДОО, Београд
22.	НИС ад. Нови Сад, Гаспром Њефт, Нови Сад
23.	ЈП „Србијагас“, Нови Сад
24.	Теленор доо, Нови Београд
25.	„VIP mobile“ доо, Нови Београд
26.	Телеком Србија, Дирекција за технику, Функција планирања и развоја, Сектор за планирање и развој транспортне телекомуникационе мреже, Нови Београд
27.	Републички хидрометеоролошки завод Србије, Београд
28.	Републички сеизмолошки завод, Београд
29.	ЈП „Путеви Србије“, Сектор за стратегије, пројектовање и развој, Београд
30.	„Инфраструктура железнице Србије“ АД, сектор за инвестиције, развој и технологију, Београд
31.	ЈП Емисиона техника и везе, Сектор техника, Београд
32.	Центар за разминурање, Београд
33.	ЈП ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ГАСА „ИНГАС“, Инђија
34.	ГАС-ФЕРОМОНТ Д.О.О., Стара Пазова
35.	ЈП ЧИСТОЋА, Стара Пазова
36.	ЈП „ Национални парк Фрушка гора“ Нови Сад
37.	ЕПС Дистрибуција, Огранак Електродистрибуција Нови Сад, Нови Сад
38.	АД „Електромрежа Србије“, Београд
39.	ЈП ЗА УПРАВЉАЊЕ ПУТЕВИМА И ПАРКИРАЛИШТИМА „ИНЂИЈА ПУТ“
40.	ЈКП „БЕЛИЛО“ Сремски Карловци
41.	ЈКП "ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА" Нови Сад
42.	ЈКП "ПУТ", Нови Сад
43.	„SUPERNOVA“, Инђија
44.	Општина Стара Пазова, Општинска управа, Општинска управа, Одељење за урбанизам и грађење
45.	Општина Сремски Карловци, Општинска управа Одељење за просторно планирање, урбанизам и грађевинарство
46.	Општина Инђија, Општинска управа Одељење за урбанизам, комунално-стамбене послове и заштиту животне средине

II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Унапређење животне средине као генерални принцип даљег развоја друштва условљава:

- одржив просторни развој саобраћајне инфраструктуре
- смањење притиска на животну средину;
- очување и рационално коришћење природних ресурса;
- заштиту здравља људи.

2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

На основу наведених општих циљева Стратешке процене, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања и предлога у погледу заштите животне средине у Просторном плану, утврђују се посебни циљеве стратешке процене у појединим областима заштите.

Као посебни циљеве стратешке процене утицаја истичу се:

- 1) Заштита квалитета ваздуха;
- 2) Смањење буке;
- 3) Очување и заштита биодиверзитета и предела;
- 4) Заштита културних добара;
- 5) Смањење ризика од удеса (ванредних ситуација);
- 6) Мониторинг животне средине.

Постављени циљеве у свим наведеним областима могу се реализовати стварањем планских предуслова за имплементацију планиране намене и садржаја у простору.

Посебни циљеве Стратешке процене усклађени су са индикаторима стратешке процене дефинисаним Правилником о Националној листи индикатора животне средине („Службени гласник РС“, број 37/11).

3. ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Индикатори представљају један од инструмената за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, појава и услова животне средине, као и сагледавање последица.

Индикатори су средство за праћење извесне променљиве вредности током времена, ради утврђивања одговарајућих трендова, а неопходни су као улазни подаци за свако планирање активности у простору.

Избор одговарајућих индикатора стратешке процене утицаја се врши на основу дефинисаних општих и посебних циљева, са циљем њихове примене у усмеравању планских решења ка остварењу постављених циљева.

Приликом дефинисања индикатора, обрађивачи стратешке процене утицаја су се ослонили на индикаторе УН за одрживи развој, индикаторе дефинисане Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине („Службени гласник РС“, број 37/11) и на елементарне еколошке индикаторе, који се могу узети у обзир, у односу на постојеће стање животне средине, као и карактер Просторног плана и планираних активности.

За подручје у обухвату Просторног плана релевантним се сматрају индикатори приказани у Табели бр 3.

Табела 3. Преглед Посебних циљева стратешке процене и индикатора заштите животне средине релевантних за подручје Просторног плана

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	ИНДИКАТОРИ
Заштита квалитета ваздуха	1. Учесталост прекорачења дневних граничних вредности за PM_{10} , NO_2 , O_3 и SO_2 ; 2. Емисија закисељавајућих гасова (NO_x , NH_3 и SO_2); 3. Емисија примарних суспендованих честица и секундарних прекурсора, суспендованих честица (PM_{10} , NO_x , NH_3 и SO_2); 4. Емисија гасова са ефектом стаклене баште.
Смањење буке	5. Укупни индикатор буке (изложеност буци у периоду 24 h, за дан-вече-ноћ)
Очување и заштита биодиверзитета и предела	6. Угрожене и заштићене врсте 7. Еколошки коридори
Заштита културних добара	8. Заштићена непокретна културна добра
Смањење ризика од удеса (ванредних ситуација)	9. Регистар удеса ⁵
Мониторинг животне средине	10. Резултати и ефекти спровођења контроле загађивања из стационарних извора

Индикатори су дефинисани са циљем праћења реализације планских решења.

⁵ Регистар удеса у Републици Србији (Агенција за заштиту животне средине)

4. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Шема 1 приказује принцип по којем се руководило при изради ова два документа, односно приказана је веза између фаза израде Просторног плана и стратешке процене утицаја Просторног плана на животну средину.

Шема 1. Везе између фаза израде Просторног плана и стратешке процене утицаја Просторног плана на животну средину

Циљеви стратешке процене су, с обзиром на паралелну израду ова два документа у потпуности усаглашени са циљевима Нацрта Плана.

Циљ доношења Плана је дефинисање оптималног решења заједничког вођења државног пута и бицикличке стазе у оквиру постојеће регулација где год је то могуће.

Циљеви **Просторног плана** су:

- утврђивање планских решења којима се резервише простор за проширење и дефинисање регулације државног пута, изградњу бицикличке стазе, утврђивање режима заштите пута, бицикличке стазе и контактних подручја, као и обезбеђење услова за укрштање и паралелно вођење са осталом инфраструктуром;

- обезбеђење веће интегрисаности подручја и повећање мобилности становништва рационалним инфраструктурним повезивањем, реконструкцијом постојећих инфраструктурних система, побољшањем њиховог функционисања и изградњом нових делова мреже и објеката;
- дефинисање односа са осталим наменама и инфраструктурним системима у непосредном контакту;
- усаглашавање и решавање потенцијалних конфликта везаних за пролазак бициклическе стазе кроз грађевинско и пољопривредно земљиште;
- омогућавање остварења принципа одрживог развоја и очувања пољопривредног земљишта;
- контрола утицаја планираних активности на окружење;
- заштита и одрживо коришћење природних ресурса у складу са мерама заштите животне средине;
- минимизација негативних утицаја и решавање просторних конфликта у складу са основним принципима одрживог развоја.

Циљеви **стратешке процене** су:

- 1) Заштита квалитета ваздуха;
- 2) Смањење буке;
- 3) Очување и заштита биодиверзитета и предела;
- 4) Заштита културних добара;
- 5) Смањење ризика од удеса (ванредних ситуација);
- 6) Мониторинг животне средине.

Табела 4. Компатибилност циљева Просторног плана и Стратешке процене

ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ					
	1	2	3	4	5	6
Утврђивање планских решења којима се резервише простор за проширење и дефинисање регулације државног пута, изградњу бициклическе стазе, утврђивање режима заштите пута, бициклическе стазе и контактних подручја, као и обезбеђење услова за укрштање и паралелно вођење са осталом инфраструктуром	+	+	+	+	+	+
Обезбеђење веће интегрисаности подручја и повећање мобилности становништва рационалним инфраструктурним повезивањем, реконструкцијом постојећих инфраструктурних система, побољшањем њиховог функционисања и изградњом нових делова мреже и објеката	+	0	+	+	+	+
Дефинисање односа са осталим наменама и инфраструктурним системима у непосредном контакту	0	0	+	+	+	+
Усаглашавање и решавање потенцијалних конфликта везаних за пролазак бициклическе стазе кроз грађевинско и пољопривредно земљиште	+	+	+	+	+	+
Омогућавање остварења принципа одрживог развоја и очувања пољопривредног земљишта	+	0	+	+	0	0
Контрола утицаја планираних активности на окружење	+	+	+	+	+	+
Заштита и одрживо коришћење природних ресурса у складу са мерама заштите животне средине	+	+	+	+	+	+
Минимизација негативних утицаја и решавање просторних конфликта у складу са основним принципима одрживог развоја	+	+	+	+	+	+
Дефинисање непокретних културних добара и детаљних услова заштите као развојног потенцијала подручја посебне намене, а не као ограничавајућег фактора.	0	0	+	+	+	0
+ компатибилни, - нису компатибилни, 0- неутралан однос						

III ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

1. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Концептуални оквир планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја заснива се на обезбеђењу услова за реконструкцију/изградњу и планско коришћење простора.

Планирана претежна намена у обухвату Плана представљаће првенствено грађевинско земљиште за саобраћајне коридоре – државни пут, бицикличку стазу и пратеће садржаје.

Посебна намена простора ће обухватити регулациону ширину државног пута и у оквиру ње ће бити дефинисан распоред елемената попречног профила укључујући и бицикличку стазу. За делове и деонице трасе државног пута где није утврђена регулација и за деонице где се утврди да нема довољно простора у регулационој ширини, дефинисаће се потребан простор за имплементацију свих елемената попречног профила (бицикличка стаза), или ће се применити саобраћајно-техничке и режимске мере (саобраћајна сигнализација, бицикличка трака и др.). За пратеће садржаје у оквиру посебне намене, овим Просторним планом се прописују смернице за израду урбанистичких планова који су у функцији јединице локалне самоуправе.

Просторним Планом и техничком документацијом (Идејно решење, Идејни пројекат, Пројекат за грађевинску дозволу) изабраће се оптимална диспозиција бицикличке стазе у оквиру обухвата посебне намене.

План ће садржати детаљну разраду за планиране намене трасе државног пута и бицикличке стазе и смернице за израду урбанистичких планова. Планом ће се створити плански основ у смислу директног спровођења простора за бицикличку стазу.

Избор трасе цикло стазе у оквиру регулационе ширине државног пута бр.100 условљен је низом фактора:

- дужина трасе ДП;
- постојећа и планирана инфраструктура и приступачност траси;
- процена утицаја на животну средину;
- природна и непокретна културна добра;
- конфигурација и намена терена;
- гео-механички услови;
- постојећи и планирани објекти;
- зоне насеља и остала физичка ограничења;
- усклађеност са планским документима.

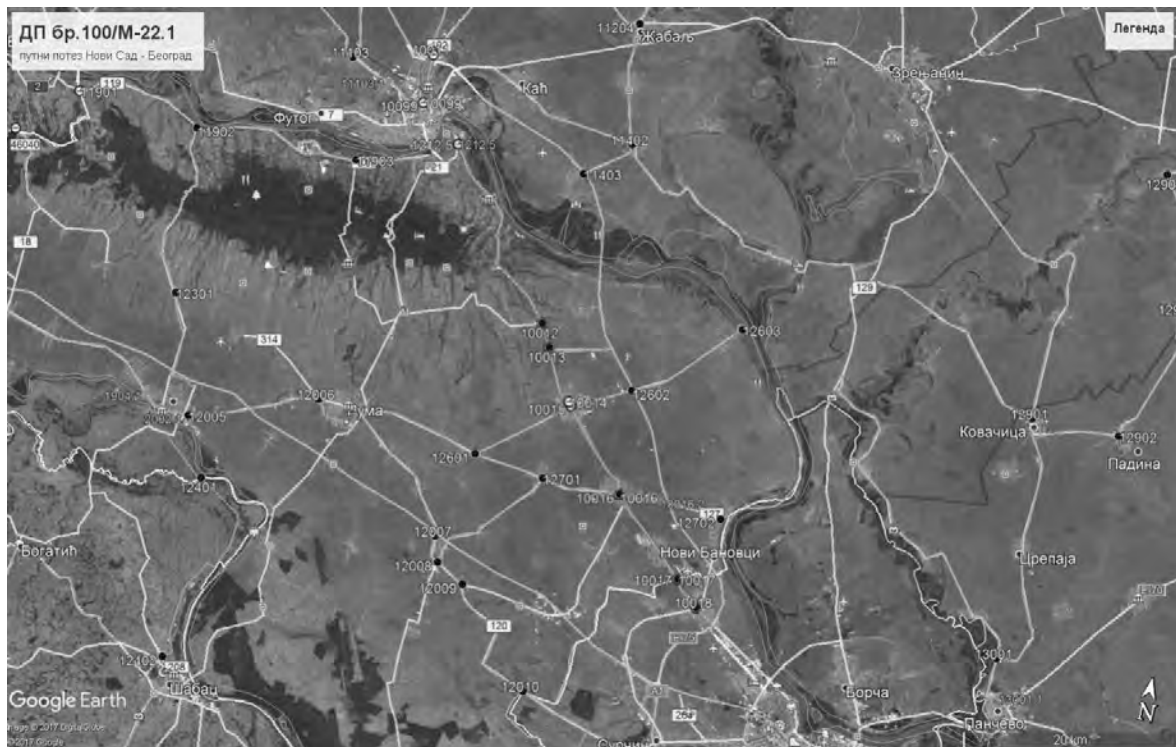
ОПИС ТРАСЕ ДРЖАВНОГ ПУТА И БИЦИКЛИСТИЧКЕ СТАЗЕ

Државни пут IIа реда бр.100 /(М-22.1), Хоргош - Суботица - Бачка Топола - Мали Иђош - Србобран - Нови Сад - Сремски Карловци - Инђија - Стара Пазова – Београд представља један од основних алтернативних праваца некадашњем друмском паневропским коридору X – аутопуту Е-75 (ДП А1) односно то је некадашњи " стари " пут међународног значаја који својом трасом пролази кроз насеља на правцу Суботица – Нови Сад - Београд.

Карактеристике ДП бр.100 у обухваћеном делу на путном потезу Нови Сад - Београд су:

- везни пут међурегионалног нивоа (ВП-м) по функционалној класификацији у путној мрежи;

- близина Дунава, односно у сегментима паралелно пружање са најзначајнијом речном саобраћајницом Европе, некадашњим паневропским коридором VII;
- близина значајних саобраћајних праваца:
  - o државног пута Ia реда A1 (E-75);
  - o магистралне пруге бр.4 / E 85: (Београд) - Стара Пазова - Нови Сад - Суботица - државна граница - (Kelebia) планиране пруге за велике брзине на правцу Будимпешта – Нови Сад – Београд;
  - o магистралне пруге бр.1 / E 70: Београд - Стара Пазова - Шид - државна граница - (Товарник), планиране пруге за велике брзине на правцу Београд – Загреб;
- алтернативна саобраћајница аутопутевима E-75 (A1) и делом E-70 (A3);
- повезивање два велика привредна и саобраћајна центра: Београда (европски мега центар) и Новог Сада (међународни центар);
- повезивање развијених локалних центара (Инђија и Стара Пазова) и локалног центра (Сремски Карловци) међусобно и са центрима вишег нивоа: Нови Сад и Београд.

Слика 2. Приказ положаја ДП бр.100 обухваћеног Планом са аспекта саобраћајног положаја

Табела 5. Деонице ДП IIа реда бр.100 у обухвату

Деоница ДП бр.100 (Референтни систем путне мреже РС верзија новембар 2017.год)	Ознака деонице	Дужина деонице L (km)
Нови Сад (Сириг) - Петроварадин (Рачког) -	02101	4,8
Петроварадин (Рачког) - Марадик (Бешка) -	10018	20,1
Марадик (Бешка) - Марадик (веза са А1)	10019	2.3
Марадик (веза са А1) - Инђија (Нови Карловци)-	10020	5,6
Инђија (Нови Карловци) - Инђија (Путинци) -	10021	0,4
Инђија (Путинци) - Стара Пазова (центар) -	10022	9,6
Стара Пазова (центар) - Граница АПВ (Нова Пазова)	10023	9,6

Концепција планских решења у домену државног пута бр.100 подразумевају реконструкцију (члан. 79 ЗОП-а⁶, члан.2 став 32а ЗОПИ-и⁷) и модернизацију државног пута у складу са захтевима, потребама и условима управљача на државном путу.

Осим реконструкције и модернизације, планска решења подразумевају и утврђивање регулационе ширине путног земљишта државног пута у деловима где то није учињено (ваннасељске деонице) као и корекције постојеће регулације за потребе имплементације бициклическе стазе и других елемената попречног профила.

Концепција решења бициклическе стазе (~ 49,6 km од тога 42,4 km стаза и 7,2 km на трака/на коловозу) подразумева дефиницију стазе као саставног дела попречног профила пута (одвојеног од коловоза где год је то могуће) са свим неопходним елементима за безбедно и неометано кретање бициклиста. У деловима регулационе ширине државног пута бр.100 (насељске деонице) где није могуће извести сепарисану бициклическу стазу, бициклисти се воде по коловозу – саобраћајној траци за кретање возила. Ове деонице су по карактеристикама врло захтевне или имају озбиљна просторна и инфраструктурна ограничења (изграђени објекти, објекти преко пруга, водотока и сл.). На целој траси - обухвату посебне намене оне представљају мањи део (~ 16%), и за њих је обавезна израда техничке документације за регулисање режима саобраћаја (План техничког регулисања саобраћаја), којим ће бити прецизирано вођење бициклических токова у оквиру коловозних површина (формирање посебних бициклических трака или бициклисти у саобраћајним тракама за сваки смер).

Техничко решење реконструкције државног пута и изградње бициклическе стазе

Саобраћајно-техничко решење стазе треба да омогући функционалан, ефикасан и безбедан бициклически саобраћај уз предметну деоницу државног пута II А реда бр. 100, тј. да се бициклистима омогући у што већој мери независност у односу на друге учеснике у саобраћају. Ово би се постигло изградњом бициклическе стазе дуж државног пута II А реда број 100, у независном профилу, осим на местима где морфолошке одлике терена не погодују бициклистима (нпр. Зона између Сремских Карловаца и Банстола) или унутар насељених места где постоји значајна просторна ограничења (нпр. објекти изнад железничке пруге).

2. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Приоритетни циљ израде Стратешке процене је сагледавање могућих негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање мера за њихову минимизацију. Стратешка процена бави се општом анализом и проценом могућих утицаја планираних решења заштите животне средине у Просторном плану при чему је акценат стављен на анализу планских решења, која доприносе заштити животне средине и подизању квалитета живота на посматраном простору.

⁶ Реконструкција јавног пута јесте извођење грађевинских радова у заштитном појасу, којима се могу променити геометријски елементи, положај или опрема постојећег пута, у циљу одржавања и унапређења вредности пута.

1) радови на постојећем путу и путном објекту којима се мења положај трасе јавног пута у појасу његовог основног правца;
2) радови на измени конструктивних елемената у циљу побољшања носивости и стабилности пута којима се проширују коловоз и раскрснице, повећава радијус хоризонталних кривина пута и санирају клизишта;
3) радови којима се реконструишу путни објекти и обављају други радови потребни за унапређење безбедности саобраћаја.
⁷ 32а) реконструкција линијског инфраструктурног објекта јесте извођење грађевинских радова у заштитном појасу, у складу са посебним законом, којима се може променити габарит, волумен, положај или опрема постојећег објекта, као и извођење радова који обухватају радове великог обима, замене елемента на постојећим линијским објектима, којима се не мења њено целокупно функционисање;

2.1. ПРОЦЕНА УТИЦАЈА ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА (ПОРЕЂЕЊЕ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА И ПРИКАЗ РАЗЛОГА ЗА ИЗБОР НАЈПОВОЉНИЈЕГ РЕШЕЊА СА АСПЕКТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину не прописује шта се директно подразумева под варијантним решењима Просторног плана која подлежу стратешкој процени утицаја, а с обзиром на то да се Планом увек дефинише само одређено планско решење, у пракси се могу разматрати две варијанте у следећем контексту:

1. **Варијантно решење 1** - уколико не дође до спровођења планских решења;
2. **Варијантно решење 2** - ако се реализују планска решења (варијанта одрживог развоја).

Ограничавајући се у том контексту на позитивне и негативне ефекте, које би имало реализовање или не реализовање предметног Просторног плана, стратешка процена ће се бавити разрадом варијанте да се Просторни план не реализује и варијанте реализације Просторног плана и предвиђених решења у областима које су релевантне са аспекта заштите животне средине.

Разлози за избор најповољнијег варијантног решења

На основу члана 15. Закона о стратешкој процени утицаја обавезно је поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења. Резимирајући позитивне и негативне ефекте варијанти Просторног плана, може се констатовати следеће:

1. У варијанти да се Просторни план не донесе и да се развој настави по досадашњем тренду, могу се и даље очекивати негативни ефекти са аспекта заштите животне средине, ако се не смањи интензитет саобраћаја, који представљају емитере аерозагађивача и буке.
2. У варијанти да се Просторни план имплементира, могу се очекивати позитивни ефекти, пре свега обезбеђење најповољнијег и еколошки најчистијег начина превоза, у складу са основним принципима одрживог развоја.

На основу изнетог може се закључити да је варијанта доношења предложеног Просторног плана много повољнија у односу на варијанту да се Просторни план не донесе.

2.2. ПРИРОДА КАРАКТЕРИСТИКА И ЗНАЧАЈ УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА

У наставку стратешке процене утицаја извршена је евалуација интензитета и значаја, просторних размера и вероватноће утицаја планских решења предложене варијанте Просторног плана на животну средину и елементе одрживог развоја. Значај утицаја процењује се у односу на величину (интензитет) утицаја и просторне размере на којима се може остварити утицај. Утицаји, односно ефекти планских решења, према величини промена се оцењују бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне, а знак плус за позитивне промене, како је приказано у табели 6. Овај систем вредновања примењује се како на појединачне индикаторе утицаја, тако и на сродне категорије преко збирних индикатора.

Табела 6. Критеријуми за оцењивање интензитета и значаја утицаја

Величина утицаја	Ознака	Опис
Критичан	- 3	Јак негативан утицај
Већи	- 2	Већи негативан утицај
Мањи	- 1	Мањи негативни утицај
Нема или нејасан утицај	0	Нема утицаја, нема података или није примењиво
Позитиван	+ 1	Мањи позитивни утицај
Повољан	+ 2	Већи позитиван утицај
Врло повољан	+ 3	Јак позитиван утицај

Утицаји планских решења могу бити регионални општински и локални и као такви оцењени су у односу на циљеве стратешке процене.

Табела 7. Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја

Размере утицаја	Ознака	Опис
Регионални	Р	Могућ утицај у оквиру простора регије
Општински	О	Могућ утицај на нивоу општине
Локални	Л	Могућ утицај у некој зони или делу територије Просторног плана

Вероватноћа да ће се неки процењени утицај догодити у стварности такође представља важан критеријум за доношење одлука у току израде Просторног плана. Вероватноћа утицаја може бити од потпуно извесне (100%), до ситуације у којој је утицај готово невероватан.

Табела 8. Скала за процену вероватноће утицаја

Вероватноћа	Ознака	Опис
100%	И	утицај извесан
више од 50%	В	утицај вероватан
мање од 50%	М	утицај могућ
мање од 1%	Н	утицај није вероватан

Циљеви стратешке процене

- 1) Заштита квалитета ваздуха;
- 2) Смањење буке;
- 3) Очување и заштита биодиверзитета и предела;
- 4) Заштита културних добара;
- 5) Смањење ризика од удеса (ванредних ситуација);
- 6) Мониторинг животне средине.

Табела 9. Процена величине утицаја планских решења по областима у односу на циљеве стратешке процене

ОБЛАСТИ ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ					
	1	2	3	4	5	6
Заштита природних добара	+2	+2	+2	0	+1	+2
Заштита природних ресурса (вода, ваздух, земљиште) и заштита од буке	+3	+3	+3	+2	+1	+2
Становништво и привредне активности	+2	+2	+2	+2	+1	+3
Заштита животне средине	+3	+2	+2	+3	+2	+3
Водопривредна инфраструктура	0	0	0	0	0	+2
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	+3	+2	+1	+1	+2	+2
Електроенергетска инфраструктура	0	0	0	0	+1	+1
Термоенергетска инфраструктура	+2	+2	+1	0	0	+2
Електронска комуникациона инфраструктура	0	0	0	0	+1	0
Заштита културног наслеђа	0	0	+1	+3	0	+1
Заштита од природних и техничко-технолошких удеса и несрећа	+2	+2	+2	+1	+2	+2

Табела 10. Процена просторних размера планских решења по областима у односу на циљеве стратешке процене

ОБЛАСТИ ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ					
	1	2	3	4	5	6
Заштита природних добара	О	О	Р	Л	О	О
Заштита природних ресурса (вода, ваздух, земљиште) и заштита од буке	О	О	Р	Л	О	Р
Становништво и привредне активности	О	О	О	Л	О	Р
Заштита животне средине	О	О	Р	Л	О	Р
Водопривредна инфраструктура	Л		Р		О	Р
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	Р	Р	Р	Л	О	Р
Енергетска инфраструктура			Р		О	
Термоенергетска инфраструктура	О		О		О	
Електронска комуникациона инфраструктура			О		О	
Заштита културног наслеђа			Л	Л	О	
Заштита од природних и техничко-технолошких удеса и несрећа	О		Р	Л	Р	

Табела 1.1. Процена вероватноће утицаја планских решења по областима у односу на циљеве стратешке процене

ОБЛАСТИ ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ					
	1	2	3	4	5	6
Заштита природних добара	В	В	И	М	В	М
Заштита природних ресурса (вода, ваздух, земљиште) и заштита од буке	И	И	И	Н	В	М
Становништво и привредне активности	В	М	М	Н	В	М
Заштита животне средине	И	В	В	В	В	И
Водoprивредна инфраструктура	Н	Н	М	Н	В	И
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	М	М	М	М	Н	В
Енергетска инфраструктура	Н	Н	М	Н	М	М
Термоенергетска инфраструктура	В	Н	М	Н	М	В
Електронска комуникациона инфраструктура	Н	Н	М	Н	В	Н
Заштита културног наслеђа	Н	Н	Н	В	Н	М
Заштита од природних и техничко-технолошких удеса и несрећа	М	М	М	М	М	И

Кумулативни и синергијски ефекти

У складу са Законом о стратешкој процени утицаја (члан 15.), стратешка процена треба да обухвати и процену кумулативних и синергијских ефеката.

Значајни ефекти могу настати као резултат интеракције између бројних мањих утицаја постојећих објеката и активности и различитих планираних активности на подручју плана.

Кумулативни ефекти настају када појединачна планска решења немају значајан утицај, а неколико индивидуалних ефеката заједно могу да имају значајан ефекат.

Синергијски ефекти настају у интеракцији појединачних утицаја који производе укупни ефекат који је већи од простог збира појединачних утицаја.

Табела 12. Вредновање могућих кумулативних и синергијских утицаја области Просторног плана са временском димензијом

ПРИРОДА УТИЦАЈА	ТРАЈАЊЕ (ВРЕМЕНСКА ДИМЕНЗИЈА)
Кумулативан (К) Кумулативан Синергијски (КС) Синергијски (СИ) Појединачан-спорадичан (ПС)	Краткорочан (Кр) Средњорочан Ср) Дугорочан (Др)

Табела 13. Идентификација могућих кумулативних и синергијских ефеката

ОБЛАСТИ ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ											
	1		2		3		4		5		6	
Заштита природних добара	КС	Др	КС	Др	КС	Др	/	/	К	Др	К	Др
Заштита природних ресурса (вода, ваздух, земљиште) и заштита од буке	КС	Др	КС	Др	КС	Др	КС	Др	К	Др	К	Др
Становништво и привредне активности	КС	Др	КС	Др	КС	Др	/	/	КС	Др	КС	Др
Заштита животне средине	КС	Др	КС	Др	КС	Др	КС	Др	К	Др	К	Др
Водопривредна инфраструктур	/	/	/	/	ПС	Др	К	др	К	/	КС	Др
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	КС	Др	КС	Др	К	Др	К	Др	К	Др	КС	Др
Енергетска инфраструктура	ПС	Др	ПС	Др	ПС	/	ПС	/	К	Др	К	Др
Термоенергетска инфраструктура	КС	др	/	/	КС	др	/	/	/	/	К	др
Изградња електронске комуникационе инфраструктуре	ПС	/	ПС	/	ПС	/	ПС	/	ПС	/	К	Др
Заштита културног наслеђа	/	/	/	/	КС	Др	КС	др	/	/	/	/
Заштита од природних и техничко-технолошких удеса и несрећа	КС	Др	КС	Др	КС	Др	ПС	Кр	КС	Др	КС	Др

3. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА И ОГРАНИЧАВАЊА НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

Заштита и унапређење квалитета животне средине оствариваће се спровођењем следећих мера:

3.1. МЕРЕ ПРЕДВИЂЕНЕ ЗАКОНСКИМ И ПОДЗАКОНСКИМ АКТИМА

У мере предвиђене законима и другим прописима и стандардима подразумева се примена истих при пројектовању, примена норматива и стандарда код избора материјала за планирану трасу, као и примена свих мера у току изградње и експлоатације, које су дефинисане у општим техничким условима градње.

Мере из ове тачке обухватају и услове, које утврђују надлежни државни органи и организације код издавања одобрења и сагласности за изградњу објеката, извођење радова и односно отпочињање процеса експлоатације трасе.

3.2. ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ, ГРАЂЕЊА И УРЕЂЕЊА ЗА ДП СА БИЦИКЛИСТИЧКОМ СТАЗОМ

Основни законски оквир за пројектовање и изградњу у коридорима јавних путева је дефинисан Законом о путевима („Службени гласник РС“, бр. 41/18 и 95/18 – други закон) и Правилником о условима које са становишта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Службени гласник РС“, број 50/11).

Основни услов везан за државни пут је двострано проширење на пројектовану ширину и изградњу додатних саобраћајних трака у зонама евентуалне реконструкције и изградње додатних раскрсница, у складу са одговарајућим просторним плановима посебне намене, те просторним и урбанистичким плановима локалних самоуправа кроз које пролази траса државног пута.

Заштита пута јесте скуп мера и забрана које се односе на интервенције на путу, заштитном појасу и појасу контролисане изградње прописаних важећим Законом у циљу његове заштите.

Заштитни појас пута је континуална површина мерена од границе путног земљишта на спољну страну. У заштитном појасу поред јавног пута ван насеља, забрањена је изградња грађевинских или других објеката, као и постављање постројења, уређаја и инсталација, осим изградње саобраћајних површина пратећих, функционалних садржаја јавног пута, као и постројења, уређаја и инсталација који служе потребама јавног пута и саобраћаја на јавном путу.

У заштитном појасу може да се гради, односно поставља линијски инфраструктурни објекат: железничка инфраструктура, електроенергетски вод, нафтовод, гасовод, објекат висинског превоза, линијска инфраструктура електронских комуникација, водоводна и канализациона инфраструктура и слично, ако су за извођење тих радова прибављени услови и решење из овог закона. Заштитни појас са сваке стране јавног пута, ван насеља, за ДП II реда износи 10 метара.

У погледу ширина заштитног појаса овај став примењује се и у насељима, осим ако то није другачије одређено планским документом.

Објекти предвиђени за изградњу (грађевинска линија) не смеју бити на удаљености мањој од 10 m у односу на ДП бр.100, рачунајући од спољне ивице путног земљишта (путне парцеле).

У грађевинском подручју насеља са постојећом изградњом не дозвољава се изградња нових објеката на удаљености мањој од 10 m, а постојећи објекти који се налазе на мањој удаљености од законом дефинисане се могу само текуће одржавати.

Општи услов за изградњу/реконструкцију саобраћајне инфраструктуре је израда Идејних пројеката и пројеката за грађевинску дозволу за све саобраћајне капацитете уз придржавање одредби:

- Закона о путевима („Службени гласник РС“, бр. 41/18 и 95/18-др. закон);
- Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13-УС, 55/14, 96/15-др. зако, 9/16-УС, 24/18, 41/18, 41/18 - др. закон, 87/18 и 23/19);
- Правилника о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Службени гласник РС“, број 50/11);
- Правилника о ближим саобраћајно-техничким и другим условима за изградњу, одржавање и експлоатацију аутобуских станица и аутобуских стајалишта („Службени гласник РС“, број 7/17);
- Техничких прописа из области путног инжењеринга;
- SRPS-а за садржаје који су обухваћени пројектима.

Државни пут IIа реда бр.100/М-22.1 са следећим програмско-пројектним елементима за реконструкцију:

- утврђена регулација државног пута,
- коловоз ширине: 7,2 m тј. (2 x 3,25 m саобр.траке + 2 x 0,35 m) са ивичним тракама / 6,5 m са ивичњацима;
- банкина ширине мин 1,0 m;
- рачунска брзина $V_{\text{рас}} = 80$ (50-насеља) km/h,
- носивост коловоза за средње тешки саобраћај (мин.оптерећење 115 kN по осовини),
- једностранни нагиб коловоза,
- укрштање са категорисаном путном мрежом површинске (сигналисане) раскрснице,
- паркирање у оквиру регулационе ширине није дозвољено,

Бицикличка стазу уз ДП бр.100 са следећим програмско-пројектним елементима за изградњу:

- коловоз ширине: 2,0 m за двосмерни саобраћај, 1,0 m за једносмерни саобраћај бициклиста;
- оивичење стазе са обостраним обореним ивичњацима 8/20 (h=0 cm) када је стаза одвојена од коловоза пута;
- оивичење стазе са једностранним уздигнутим ивичњацима 18/24 (h=12 cm) када је стаза уз коловоз пута;
- носивост коловоза стазе за лак саобраћај са коловозном конструкцијом:
  - асфалт бетон А611 d=5 cm,
  - дробљени камени агрегат 0/31,5 mm d=15 cm,
  - песак d=15 cm;
- једностранни нагиб коловоза стазе од 2,0%;

- одводњавање стазе ка каналу када се стаза канал налази између стазе и коловоза пута, на делу стазе где се ригол налази између стазе и коловоза пута, одводњавање ка риголу и на делу стазе одводњавање је ка околном терену.

Бицикличка стазу – трака на ДП бр.100 са следећим програмско-пројектним елементима за изградњу:

- обележавање на коловозу пута са ширином 1,0 (0,8) m за једносмерни саобраћај бициклиста у правцу кретања;
- обележавање стазе са хоризонталном сигнализацијом – ознакама на путу и вертикалном сигнализацијом – саобраћајни знаци.

Правила за извођење/реконструкцију колских прилаза

С обзиром да је већи део трасе државног пута и бицикличке стазе у насељима, обавезно је задржавање постојећих колских прилаза на државни пут бр.100 (грађевинске парцеле различитих намена које излазе директно на пут), у складу са конфигурацијом и положајем цикло стазе у оквиру регулације пута.

Ширине коловоза, као и диспозиција су утврђени на основу локалних услова. При пројектовању и реализацији ових капацитета потребно је узети у обзир следеће просторно-пројектне основе:

- колско прилазе изводити искључиво за колски приступ грађевинским парцелама;
- мин. ширина колског- прилаза је 2,5 m;
- примена свих осталих услова изградње као и за све остале саобраћајнице у оквиру обухвата плана (коловозне конструкција, услови одводњавања);
- приликом прелаза стазе преко колског прилаза потребно је реконструисати прилаз са следећом коловозном конструкцијом:
  - асфалт бетон А611 $d=5\text{ cm}$,
  - дробљени камени агрегат 0/31,5 mm $d=15\text{ cm}$,
  - дробљени камени агрегат 0/63 mm $d=20\text{ cm}$.

Услови за прикључење на ДП

Планским решењима реконструкције државног пута са изградњом бицикличке стазе нису планирана формирања нових саобраћајних прикључака на државни пут бр.100.

За све интервенције на предметном путу, потребно је затражити услове и сагласност од стране управљача - ЈП „Путеви Србије“, за израду планске и/или пројектне документације за изградњу и постављање истих у складу са Законом о планирању и изградњи, члан 133., став 2., тачка 14 („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19), Законом о путевима, члан. 17. („Службени гласник РС“, бр. 41/18 И 95/18-др. закон).

3.3. УКРШТАЊЕ ДП СА БИЦИКЛИСТИЧКОМ СТАЗОМ СА ИНФРАСТРУКТУРНИМ ОБЈЕКТИМА

3.3.1. Саобраћајна инфраструктура

Приликом пројектовања, заштите, уређења, изградње и експлоатације државног пута потребно је придржавати се одредби из Закона о путевима („Службени гласник РС“, бр. 41/18 и 95/18-др. закон), Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13- УС, 55/14, 96/15-др. закон, 9/16-УС и

24/18, 41/18, 41/18-др. закон, 87/18 и 23/19) и Правилника о условима које са становишта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Службени гласник РС“, број 50/11).

Укрштање и паралелно вођење инсталација са државним путем и бициклическим стазом

Сва укрштања инсталација са државним путем и бициклическим стазом, извести са механичким подбушивањем и увлачењем заштитне цеви одговарајуће чврстоће и пречника.

Угао укрштања између осе инсталација и осе државног пута износи 90° , а дужине заштитних цеви и пројектоване дубине, од горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви, зависе од нивелете пута и ширине земљишног појаса и дефинисане су саобраћајно-техничким условима ЈП „Путеви Србије“ или надлежног општинског органа.

Услови укрштања инсталација са државним путем и бициклическим стазом су:

- укрштање са јавним путем планирати, пројектовати и извести по правилу методом механичког подбушивања испод трупа пута, управно на пут, употребом заштитних цеви;
- приликом укрштања предметних инсталација са путем заштитна цев мора бити пројектована на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута увећана за по 3,0 m са сваке стране јавног пута;
- минимална дубина заштитне цеви мора бити минимално 1,35 - 1,5 m од најниже коте коловозне конструкције до горње коте заштитне цеви;
- минимална дубина заштитне цеви и инсталација мора бити 1,2-1,35 m испод дна путног канала (постојећег/планираног), од најниже коте дна канала до горње коте заштитне цеви;
- укрштаје планираних инсталација удаљити од укрштања постојећих инсталација на мин. одстојању од 10 m.

Услови паралелног вођења инсталација са државним путем и бициклическим стазом су:

- предметне инсталације се могу планирати на удаљености мин.3,0 m од крајње тачке попречног профила - ножице насипа трупа пута или спољне ивице путног канала;
- не дозвољава се вођење инсталација по банкини, косинама усека и насипа, кроз јаркове и локације које могу бити иницијалне за отварање клизишта.

Услови паралелног вођења далековода са државним путем и бициклическим стазом су:

- стубове далековода и трафостаница (стубних и зиданих) предвидети изван заштитног појаса предметног државног пута, у појасу контролисаних изградње, придржавајући се заштитног појаса од 10 m. У случају веће висине стуба од прописане ширине заштитног појаса - (10 m) стубове предвидети на мин. удаљености за висину стуба далековода од спољне границе земљишног појаса (путне парцеле) предметног државног пута.

Услови укрштања далековода са државним путем и бициклическим стазом су:

- угао укрштања далековода и државног пута износи 90° (изузетно одступање по техничким прописима);
- обезбедити сигурносну висину далековода изнад коловоза од мин.7,0 m, рачунајући од горње коте коловоза државног пута до ланчанице при најнеповољнијим температурним условима, са предвиђеном механичком и електричном заштитом;

- планирани далековод мора бити трасиран тако да не угрожава нормално одвијање и безбедност саобраћаја у складу са ближим техничким условима надлежних институција;
- све измене приликом реконструкције и изградње на предметом државном путу представљају стечену обавезу инвеститору да о свом трошку измести објекат далековода или га прилагоди насталим променама;
- уколико се приликом извођења радова причини штета на коловозу или трупцу пута као у путном објекту државног пута, инвеститор је дужан да штету надокнади.

За све интервенције и инсталације које се воде кроз земљишни појас - парцелу предметног пута, потребно је затражити услове и сагласност од стране управљача - ЈП „Путеви Србије“, за израду планске и/или пројектне документације за изградњу и постављање истих у складу са Законом о планирању и изградњи, члан 133., став 2., тачка 14 („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19-др. закон), Законом о путевима, члан. 17. („Службени гласник РС“, бр. 41/18 и 95/18-др. закон).

3.3.2. Водопривредна инфраструктура

Основни услови и правила грађења за водну и комуналну инфраструктуру на овој деоници:

- укрштање цикло стазе са каналима и водотоцима предвидети под правим углом;
- на месту укрштања цикло стазе и канала (водотока) пројектовати пропуст (мост) тако да:
  - се обезбедити пројектована проточност канала (водотока),
  - кота дна пропуста мора бити на коти дна канала, и
  - за потребе пројекта извршити сва потребна геодетска снимања;
- узводно и низводно од пропуста (моста) предвидети облагање дна и косина канала (водотока) облогом од камена или бетонских плоча у дужини од по 5,0 m;
- предметним радовима не сме се спречавати пут воде са виших терена. Инвеститор је дужан да омогући природно отицање вода израдом потребног броја пропуста на траси предметног пута;
- на местима где се траса стазе простира паралелно са каналом (водотоком) неопходно је на левој и десној обали оставити слободан појас за радно-инспекциону стазу ширине мин. 10,0 m у ванграђевинском реону (а у грађевинском мин. 5,0 m) ради проласка тешке грађевинске механизације која ради на одржавању канала (водотока). У том појасу, не могу се градити објекти;
- при укрштању стазе са насипом, ни један елемент предметне стазе не може бити укопан у тело насипа за одбрану од великих вода;
- квалитет вода које се прикупљају са стазе и испуштају у канале и водотоке треба да буде такав да не угрози II класу воде реципијента;
- у случају израде Идејних и Пројеката за грађевинску дозволу, потребно је од ЈВП „Воде Војводине“ Нови Сад прибавити Мишљење у поступку издавања водних услова за израду техничке документације за изградњу и реконструкцију у смислу Закона о водама. Захтев за издавање Мишљења у поступку издавања водних услова подноси Инвеститор.

3.3.3. Електроенергетска инфраструктура

Укрштања са надземним преносним водовима 110 kV, 220 kV, 400 kV као и надземном дистрибутивном мрежом, планирати тако, да се испоштују захтеване удаљености важећом техничком регулативом и условима оператора преносног и дистрибутивног система и предвидети потребне мере на свим објектима у функцији бициклстичке стазе, како би се захтевани услови испунили.

Грађевинске радове у непосредној близини електроенергетских објеката вршити ручно, без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите.

Све евентуалне штете на електроенергетским објектима, приликом извођења радова, сносиће инвеститор, односно извођач радова.

Инвеститор је у обавези да заштити постојеће кабловске водове у складу са одредбама Правилника о техничким нормативима за електроенергетска лостројења називног напона изнад 1000 V („Службени лист СФРЈ“, бр. 4/1974 и 13/1978).

При изградњи, водити рачуна да се задржи сигурносна висина проводиика далековода 20kV од мин. 7,0 m изнад коловоза, односно 6,0 m за 0,4 kV водове.

При извођењу радова обратити лажњу на уземљења стубова далековода, који су изведвни у облику контуре, на 1 m око стуба. Водити рачуна да растојање пута од стубова надземне 20 kV мреже вода мора бити минимално 2 m, како се не би угрозила стабилност стубова и како се не би оштетили уземљивачи при извођењу радова. Растојање од стубова нисконапонске надземне мреже мора бити минимално 1,0 m да се не би угрозила стабилност стубова при извађењу радова.

3.3.4. Електронска комуникациона (ЕК) инфраструктура

За све каблове који се налазе у траси бицикличке стазе потребно је урадити пројекат измештања, који треба да обезбеди заштиту постојећег кабла, како не би дошло да прекида саобраћаја и његово измештање. Посебну пажњу у тим случајевима треба посветити магистралним оптичким кабловима, за које пројекат заштите и измештања мора бити урађен уз сагласност са надлежног оператера.

У свим случајевима треба имати у виду да су постојећи каблови на дубини 0,8,1,2 до 1,5 m и да се измештање свих каблова може радити само уз надзор овлашћеног представника власника/оператера.

Инвеститор је обавезан да приликом извођења радова на изградњи планираног објекта, и то на местима паралелног вођења, приближавања и укрштања истих са постојећим ЕК објектима, у свему поштује важеће прописе.

У случају евентуалног оштећења ЕК каблова или прекида ЕК саобраћаја на везама услед непажљивог и нестручног извођења радова, Инвеститор је обавезан да власнику/оператеру надокнади целокупну штету по свим основама.

- ЕК мрежу у функцији бицикличке стазе и других корисника (оптички кабл) у коридорима саобраћајнице градити подземно;
- дубина полагања ЕК каблова треба да је од 0,8-1,2m;
- ако постоје постојеће трасе, нове ЕК каблове полагати у исте;
- при паралелном вођењу ЕК и електроенергетских каблова до 10 kV најмање растојање мора бити 0,50m и 1,0m за каблове напона преко 10 kV. При укрштању најмање вертикално растојање од електроенергетског кабла мора бити 0,50m, а угао укрштања око 90°, али не мањи од 45°;
- при паралелном вођењу ЕК и гасних инсталација, најмање растојање оптичког кабла од гасовода високог притиска мора бити најмање 0,5mЖ;Ж
- при укрштању оптичког кабласа гасоводом најмање растојање мора бити 0,5m;
- при укрштању и паралелном вођењу ЕК кабла са цевоводом водовода, хоризонтално растојање износи 0,6m (изузетно 0,3m), а вертикално 0,5m, од цевовода одводне канализације, хоризонтално растојање износи 0,5m (изузетно 0,3m), као и вертикално растојање.

3.3.5. Термоенергетска инфраструктура

Правила уређења и заштите за гасоводе притиска већег од 16 бара

Појас шире заштите гасовода - заштитни појас гасовода⁸, је појас ширине 400 m (по 200 m са обе стране од гасовода, рачунајући од осе гасовода), у ком други објекти утичу на сигурност гасовода, али и обрнуто, гасовод утиче на друге објекте у свом окружењу.

Табела 14. Ширина заштитног појаса насељених зграда, у зависности од притиска и пречника гасовода

Радни притисак гасовода	Притисак 16 до 55 bar (m)
Пречник гасовода до DN 150	30
Пречник гасовода изнад DN 150 до DN 500	30
Пречник гасовода изнад DN 500 до DN 1000	30
Пречник гасовода изнад DN 1000	30

У заштитном појасу насељених зграда ширине од 30 m лево и десно од осе гасовода, након изградње гасовода, не могу се градити зграде намењене за становање или боравак људи, без обзира на коефицијент сигурности са којим је гасовод изграђен и без обзира на то у који је разред појас гасовода сврстан.

Табела 15. Ширина експлоатационог појаса гасовода у зависности од притиска и пречника гасовода

Радни притисак гасовода	Притисак 16 до 55 bar (m)
Пречник гасовода до DN 150	10
Пречник гасовода изнад DN 150 до DN 500	12
Пречник гасовода изнад DN 500 до DN 1000	15

Вредност из табеле представља укупну ширину експлоатационог појаса тако да се по једна половина дате вредности простире са обе стране осе гасовода.

У експлоатационом појасу гасовода могу се градити само објекти који су у функцији гасовода.

У експлоатационом појасу гасовода не смеју се изводити радови и друге активности (постављање трансформаторских станица, пумпних станица, подземних и надземних резервоара, сталних камп места, возила за камповање, контејнера, складиштења силиране хране и тешкотранспортујућих материјала, као и постављање оgrade са темељом и сл.), изузев пољопривредних радова дубине до 0,5 m, без писменог одобрења оператора транспортног система.

У експлоатационом појасу гасовода забрањено је садити дрвеће и друго растиње чији корени досежу дубину већу од 1 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m.

⁸ У складу са Правилником о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16bar.

Изградња нових објеката не сме угрозити стабилност, безбедност и поуздан рад гасовода.

Табела 16. Минимална растојања спољне ивице подземних гасовода од других објеката или објеката паралелних са гасоводом

Радни притисак гасовода	Притисак 16 ДО 55 bar (m)		
	DN ≤150	150 <DN ≤500	500 <DN ≤1000
Некатегорисани путеви (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	1	2	3
Општински путеви (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	5	5	5
Државни путеви II реда (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	5	5	7
Државни путеви I реда, осим аутопутева (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	10	10	15
Подземни линијски инфраструктурни објекти (рачунајући од спољне ивице објекта)	0,5	1	3

Правила уређења и заштите за гасоводе притиска до 16 бара

У зависности од притиска, заштитни појас дистрибутивног гасовода је:

- 1) за ПЕ и челичне гасоводе $MOP \leq 4 \text{ bar}$ -по 1 m од осе гасовода на обе стране;
- 2) за челичне гасоводе $4 \text{ bar} < MOP \leq 10 \text{ bar}$ -по 2 m од осе гасовода на обе стране;
- 3) за ПЕ гасоводе $4 \text{ bar} < MOP \leq 10 \text{ bar}$ -по 3 m од осе гасовода на обе стране;
- 4) за челичне гасоводе $10 \text{ bar} < MOP \leq 16 \text{ bar}$ -по 3 m од осе гасовода на обе стране.

У заштитном појасу гасовода не смеју се изводити радови и друге активности изузев пољопривредних радова дубине до 0,5 m без писменог одобрења оператора дистрибутивног система. У заштитном појасу гасовода забрањено је садити дрвеће и друго растиње чији корени досежу дубину већу од 1 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m.

Надслој земље изнад дистрибутивног гасовода од челичних и ПЕ цеви при укрштању са бицикличком стазом износи 1 m рачунајући од горње ивице цеви.

Укрштање гасовода и јавних путева врши се у складу захтевима Правилника о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС“, број 86/15) и условима управљача јавног пута.

3.4. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И СТОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

3.4.1. Мере заштите ваздуха

а) током изградње објекта

- најзначајнији извор загађења атмосфере током изградње је емисија издувних гасова из механизованих средстава рада, који учествују у изградњи бицикличке стазе. Како се ради о само периодичном утицају ограниченог обима, није потребно спроводити мере заштите животне средине, осим у случају ако надлежне институције наложе другачије.

б) за време експлоатације објекта предвидети редован мониторинг емисије загађујућих материја *дуж државног пута*.

3.4.2. Мере заштите вода

Траса цикло стазе прелази изван зоне високих подземних вода, тако да грађевински радови на изградњи стазе неће имати негативних утицаја на квалитет и режим подземних вода и није потребна примена мера заштите. Траса цикло стазе је изван уже зоне санитарне заштите водоизворишта која се налазе на траси стазе.

Овим планом на водном земљишту које се налази на Планом обухваћеном подручју, предвиђа изградња водних објеката у функцији саобраћаја, на местима укрштања трасе цикло стазе са водотоцима (потоци, каналска мрежа).

3.4.3. Мере заштите земљишта

а) током изградње објекта

- радове вршити строго у зони предвиђеној за грађевинске радове;
- за извођење радова користити постојеће путеве, стазе и већ коришћена подручја како се не би нарушавале природне површине;
- све складишне локације, одлагалишта, депоније и приступне путеве лоцирати тако да буду удаљене од заштићених подручја;
- предвидети рационално коришћење земљишта, као природног ресурса и минималну производњу отпада који је потребно депоновати;
- плановима тј. пројектом организације радилишта, за сваку деоницу трасе треба да се дефинишу и обезбеде привремене локације за складиштење потребног грађевинског материјала и опреме, привремене локације за сакупљање комуналног отпада и њихову редовну евакуацију од стране локалних комуналних служби;
- у случају изливања нафте и нафтних деривата, горива, машинског и другог уља угрожено земљиште посути сорбентом, скинути контаминирани слој земље и насути неконтаминираним; загађени слој земљишта мора се отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на, за ту сврху, предвиђеној депонији.
- после завршетка грађевинских радова неопходно је земљиште вратити у првобитно стање;
- све завршне земљане радове треба ускладити са постојећим контурама (геопластиком) терена.

б) за време експлоатације трасе

- забрањено је депоновање отпада уз трасу пута;
- експлоатација опекарских сировина се мора вршити у складу са важећим прописима, обавезно је перманентно спроводити мере неге и заштите, а по завршетку експлоатационог периода, извршити рекултивацију предметног простора.

3.4.4. Мере заштите од буке

Мере и услове заштите од буке јединица локалне самоуправе утврђује у складу са Законом о заштити од буке у животној средини. Обавезе јединице локалне самоуправе односе се на акустичко зонирање на својој територији, одређивање мера забране и ограничења у складу са Законом, доношење локалног акционог плана заштите од буке у животној средини, обезбеђење и финансирање мониторинга буке у животној средини на својој територији и вршење надзора и контроле примене мера заштите од буке у животној средини.

Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини, прописани су индикатори буке у животној средини, граничне вредности, методе за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке на здравље људи. Према потреби, надлежни орган може утврдити потребу успостављања мониторинга буке у складу са Правилником о методологији за одређивање акустичких зона, Законом и важећим подзаконским актима.

3.4.5.Остале мере заштите животне средине

Мере заштите и уређења природних добара

Приликом лоцирања бициклическе стазе треба водити рачуна о просторним целинама од значаја за очување биолошке и геолошке разноврсности. На простору обухвата Просторног плана се налазе еколошки коридори, од значаја за очување биолошке разноврсности.

Формирање и очување проходности еколошких коридора, који треба да преузму неке функције природне вегетације, од приоритетног значаја је за дугорочни опстанак биодиверзитета ширег региона.

Концепција заштите еколошких коридора, подразумева и успостављање њихових заштитних зона у којима је потребно уважавати мере заштите од штетних спољних утицаја, како би ови коридори испуњавали своју функцију. Заштиту еколошке мреже је потребно спроводити на основу Уредбе о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10), којом се обезбеђује спровођење мера заштите ради очувања предеоног и биолошке разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста. Инфраструктура постојећег државног пута IIа реда бр. 100 прелази преко локалних еколошких коридора, који повезују национални парк „Фрушка гора“ са међународним еколошким коридором Дунава, као и других водотокова и мелиорационих канала који повезују станишта заштићених и строго заштићених врста са другим подручјима еколошке мреже. Уз реализацију услова Покрајинског завода за заштиту природе, реконструкција и модернизација пута и изградње бициклическе стазе на деоници Нови Сад – Стара Пазова неће имати негативног утицаја на природна добра.

Током планирања, пројектовања и изградње неопходно је уважавати мере заштите еколошких коридора:

- Забрањена је изградња паркиралишта на просторима станишта/коридора и на удаљености мањој од 50 метара од назначених еколошких коридора или станишта (У складу са могућностима, надвожњаке и друге осветљене објекте планирати на удаљености веће од 50 метара од назначених еколошких коридора / станишта);
- Трасирање бициклическе стазе у што већој мери вршити унутар регулационих линија постојећих саобраћајница;
- Очувати природну/обновити уништenu травну вегетацију међе саобраћајнице. Након земљаних радова, површине уз саобраћајницу формирати на начин који омогућује редовно кошење;
- Забрањено је отварање позајмишта, одлагање отпадног материјала и постављање било каквих привремених објеката/материјала за потребе радова ван трасе пута на природним стаништима заштићеног добра, регистрованих станишта еколошке мреже и еколошких коридора, као и у зони непосредног хидролошког утицаја (200 m) на њих;
- Забрањено је паркирање или сервисирање механизације, као и одлагање отпада на површинама под природном вегетацијом;

- Управљање опасним материјама вршити сагласно одредбама Правилника о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса („Службени гласник РС“, број 41/10);
- У случају изливања опасних материја (гориво, машинска и друга уља), загађени слој земљишта се мора отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на, за ту сврху, предвиђеној локацији.

За очување еколошких својстава водотокова (укључујући и каналисани водотокове чије је корито у блиско-природном стању) као станишта и еколошких коридора:

- У највећој могућој мери очувати морфологију приобаља и обалног појаса. На деоницама где не постоје алтернативна решења и неопходно је извршити регулацију водотока/канала или премештање деонице тока, применити техничка и биотехничка решења, којима се природне хидролошке и еколошке карактеристике водотока очувају у што већој мери;
- Није дозвољено зацевљење водотока/канала који су назначени као еколошки коридори, односно који повезују станишта са еколошким коридорима.
- Очувати, а код регулисаних делова формирати појас вегетације уз обалу, као предуслов функционалности коридора. Минимална вегетација обале је травни појас ширине 5 метра, а на деоницама где је ширина обалног појаса већа од 8 метара, обезбедити подизање појасева високог зеленила;
- Код свих хидротехничких објеката који стварају баријеру за кретање животиња коритом или обалом (нпр. стрме вештачке површине) треба обезбедити техничка решења (попут храпавих површина) које обезбеђују безбедно кретање малим животињама унутар корита, односно омогућују излазак из корита;
- Водотоци и канали са улогом еколошких коридора не могу да служе као пријемници непречишћених/недовољно пречишћених отпадних вода;
- У складу са чланом 97. Закона о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12 и 101/16), забрањено је испуштање непречишћених отпадних вода у крајњи реципијент, Након прикупљања зауљених отпадних атмосферских вода системом непропусних дренажних цеви/канала неопходно је њихово пречишћавање на сепаратору уља и масти. Све отпадне воде, укључујући процедурне воде са саобраћајнице или воде са садржајем токсичних и запаљивих течности, морају бити третиране у складу са правилима одвођења и пречишћавања отпадних вода и према захтевима Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16), односно квалитет пречишћеног ефлуента мора задовољавати прописане критеријуме за упуштање у крајњи реципијент.

У циљу смањења акцидената узрокованих сударом са дивљачи и угинућа животиња на путу предлажу се следеће мере:

- На подручју назначених станишта обраслих високом вегетацијом (шума, грмље, шибљаци), ради смањења учесталости кретања шумских врста према саобраћајници, моделирањем терена и планским одржавањем вегетације формирати травни појас ширине најмање 4 метра између саобраћајних трака и природних станишта са високом вегетацијом, који се мора одржавати редовним кошењем (најмање 2 пута годишње).
- Размотрити потребу подизања оgrade за дивљач између саобраћајнице и природних станишта, односно еколошких коридора. Доњи део оgrade до 60 cm висине, треба да има отворе (окца) до 0,5 cm. Оgrade позиционирати на начин који омогућује одржавање функционалности оgrade са обе њене стране. Оgrade треба да усмерава кретање фауне према уређеним пролазима за животиње, као и према мостовима и пропустима за воду као потенцијалним пролазима. Преиспитати потребу подизања оgrade за дивљач и на другим деоницама.

- Спречити доспевање ситних водоземаца на пут трајном вертикалном баријером глатке површине висине најмање 0,5 метара;
- у дужини од најмање 50 m уз пут са обе стране водотока/канала са улогом еколошких коридора;
- У дужини од најмање 50 m уз пут са обе стране водотока/канала које (директно или преко каналске мреже) повезују заштићена подручја или означена станишта међусобно, односно са еколошким коридорима;
- На другим локалитетима на којима процена утицаја доказује повећану фреквенцу кретања, водоземаца или других заштићених и строго заштићених врста малих димензија.

На подручјима станишта осветљење саобраћајнице и пратећих објеката планирати у складу са потребама заштите дивљих врста које су активне ноћу.

Функционалну повезаност елемената еколошке мреже и проходност еколошких коридора који се пресецају саобраћајницом, обезбедити применом техничких решења која обезбеђују проходност миграционих путева:

Омогућити безбедно кретање дивљачи адекватним уређењем простора (висина унутрашњости пролаза је већа или једнака 3 m, а индекс слободног простора пролаза или мултифункционалног моста једнак или већи од 1,5) изградњом пролаза за крупну дивљач код шумског коридора између НП „Фрушка гора" и Дунава у близини станишта СКАОЗг (Курјаковац) и СКА04а (Банстол) да би се омогућило функционисање јединог еколошког коридора крупне дивљачи изнад тунела пруге.

За животиње малих и средњих димензија које се крећу уз водотокове обезбедити проходност обале испод мостова означених еколошких коридора чија је проходност обезбеђена и пролазима испод државног пута:

- Липовачки поток;
- Ешиковачки (Стражиловачки) поток;
- поток Селиште.

Минимална ширина трака за кретање животиња је 1 метар, ширина визуелног простора пролаза треба да је већа од 9 m, а пожељно је обезбедити висину већу од 2 метра.

За животиње малих димензија (првенствено водоземце) обезбедити пролазе:

- Код свих еколошких коридора;
- Код пресецања канала који повезују: означена станишта/заштићена подручја са еколошким коридорима;
- Минимална ширина трака за кретање животиња је 0,5 метара. Користити специјалне материјале и техничка решења у складу са прихваћеним међународним стандардима (нпр. бетон посебних хидролошких особина);
- Обезбедити осветљеност, проветравање, редовно чишћење и одржавање пролаза.

Пролазе за животиње унутар мостова и пропуста уредити по следећим општим правилима:

- просторе за кретање дивљих врста сместити изнад нивоа просечних пролећних водостаја (период март-април), и планирати са обе стране корита;
- ако профил корита водотока унутар пролаза има нагиб већи од 15°, треба формирати хоризонталну терасу ширине 0,4 -1,0 метара за кретање животиња изнад нивоа средњег водостаја. Косине корита и обале треба да буду грубо храпаве (могуће решење су хоризонтална ребра или урези), што ће спречавати да животиње упадну у воду и олакшаће им излаз из воде. Саму терасу за кретање обложити природним типом подлоге обале водотока дате локације (нпр. глиновито земљиште) и повезати са обалом ван пропуста/моста;

- обезбедити што бољу осветљеност пролаза дневном светлошћу;
- вегетација испред моста треба да буде физички повезана са природном вегетацијом околине помоћу ниске жбунасте вегетације распоређене у облику латиничног слова «V» (избор врста зависи од локалних еколошких услова и од постојања обалоутврде);
- обала (или део обалног појаса) испред моста треба да буде покривена природним типом земљишта датог локалитета (избежавати бетон).

Побољшати проходност цевастих пропуста као потенцијалних пролаза за ситне животиње, побољшавањем осветљености и услова проветравања на што већем броју локација, нарочито код пропуста пречника већих од једног метра.

У зависности од резултата процене утицаја на животну средину, по потреби планирати специјалне пролазе за водоземце шумских подручја, у складу са важећом регулативом за безбедно кретање дивљих врста. Функционалност пролаза за животиње обезбедити редовним одржавањем.

Озелењавање у оквиру регулације пута се може остварити формирањем заштитних појасева зеленила уз бицикличичку стазу, у складу са просторним могућностима.

Пронађена геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да пријави надлежном Министарству у року од осам дана од дана проналаска, и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.

Мере заштите непокретних културних добара

Уређење простора дефинисаног као подручје посебне намене имаће за последицу и потребу да се заштите, очувају и уреде и културна добра евидентирана на простору у обухвату Просторног плана.

Завод за заштиту споменика културе Града Новог Сада прописао је следеће мере заштите:

- За просторно културно-историјску целину Горње и доње Петроварадинске тврђаве с подграђем и целину „Стари Мајур“, културно добро од великог значаја, одређују се следећи услови:
  - заштита културног добра од свих процеса који могу угрозити његов опстанак, неконтролисаних захвата у простору који могу трајно да наруше интегритет добра и његовог окружења;
  - обавезна израда анализе штетних утицаја на изграђене делове урбаног простора;
  - предвидети озелењавање простора између трасе пута и насеља.
- Заштита и очување културног добра – споменика културе „Римокатоличке цркве Марије Снежне на Текијама“ вршити у складу са мерама заштите утврђеним Одлуком о утврђивању за споменик културе:
  - очување изворног изгледа спољашње архитектуре и ентеријера, хоризонталног и вертикалног габарита, облика и нагиба крова, свих конструктивних и декоративних елемената, оригиналних материјала и функционалних карактеристика;
  - праћење стања и одржавање конструктивно-статичког система, кровног покривача, свих фасада, ентеријера и инсталација;
  - забрана радова који могу угрозити његову статичку безбедност;
  - постављање и одржавање адекватне расвете; заштита од крађе.
- Утврђују се следеће мере заштите заштићене околине споменика културе:

- урбанистичко и комунално одржавање и коришћење простора око споменика културе као јавног простора.

Предвидети озелењавање простора између пута и културног добра.

С обзиром на то да у обухвату Просторног плана на територијама Града Новог Сада и општине Сремски Карловци нема евидентираних археолошких локалитета за просторе изван евидентираних археолошких налазишта на овој деоници трасе прописује се обавезан археолошки надзор и контрола земљаних радова.

С обзиром на то да у обухвату Просторног плана на територијама општина Инђија и Стара Пазова нема евидентираних непокретних културних добара Завод за заштиту споменика културе Сремска Митровица прописао је следеће опште услове и мере заштите:

- обавезан археолошки надзор од стране стручне службе Завода приликом извођења земљаних радова на изградњи;
- ако се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и о томе обавести Завод за заштиту споменика културе у Сремској Митровици, као и да предузме мере да се налаз не уништи не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен, а све у складу са чланом 109. став 1. Закона о културним добрима;
- инвеститор је у обавези да обустави радове уколико наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете од изузетног значаја, ради истраживања локације;
- инвеститор је дужан да обезбеди средства за праћење, истраживање, заштиту и чување пронађених остатака који уживају претходну заштиту;
- обавезна пријава почетка земљаних радова Заводу за заштиту споменика културе у Сремској Митровици, најкасније 30 дана пре извођења.

Поштовањем прописаних мера заштите, реконструкција државног пута, као и планирана изградња за потребе имплементације бицикличке стазе и других неопходних елемената, ће имати позитиван утицај на непокретна културна добра у обухвату Просторног плана, који се односи на:

- комплетирање базе података за археолошке локалитете на подручју посебне намене;
- брз и ефикасан рад на појачаној заштити непокретних културних добара;
- унапређен приступ значају и презентацији откривених добара материјалне културе;
- идентификацију културног наслеђа као развојног потенцијала ширег подручја.

Мере заштите шумског земљишта и заштитни појасеви

Шумским земљиштем које се налази у посебној намени, неопходно је газдовати у складу са мерама заштите биодиверзитета.

Одговарајући избор станишта за шумљавање, избор врста дрвећа, као и примена прописане технологије гајења шума, спада у најважније превентивне мере заштите шума и шумског земљишта.

Шумама и шумским земљиштем на основу Закона о шумама, газдоваће се на основу планова газдовања шумама (план развоја шумске области и основа газдовања шумама) и програма газдовања шумама, који међусобно морају бити усаглашени. На шумском земљишту на коме се прогласи општи интерес, промена намене ће се вршити у складу са Законом о шумама.

Заштитне појасеве зеленила на простору обухвата Плана, формирати у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре и пољопривредног земљишта, на местима где ширина простора то омогућава. Ови појасеви ће бити и у функцији заштите од ветра, заштите пољопривредног земљишта и усева, заштите каналске мреже и заштите предела и биодиверзитета.

Услови за формирање заштитних појасева у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре:

- За формирање ових појасева је потребна довољна ширина регулације у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре, а најмања препоручена ширина ових појасева је 5 m;
- Није дозвољено озелењавање уз сам појас саобраћајнице, јер би привлачио животињске врсте и довео до повећања mortalитета њихових популација;
- На местима међусобног укрштање саобраћајне и друге инфраструктуре, при садњи заштитних појасева зеленила, потребно је придржавати се услова везаних за безбедност саобраћаја;
- Ускладити положај заштитних појасева зеленила са постојећом и планираном подземном и надземном инфраструктуром;
- Уз канале заштитне појасеве зеленила формирати ван појаса потребног за њихово одржавање;
- Приобаље еколошких коридора резервисати за зеленило посебне намене са улогом очувања и заштите биолошке разноврсности.

Мере заштите живота и здравља људи

У контексту заштите природних ресурса (вода, ваздух и земљиште), Просторним планом су предвиђене одређене мере и активности, чијом реализацијом ће се унапредити квалитет животне средине, а индиректно и здравље људи овог подручја. Осим редовних мера за заштиту живота и здравља људи, неопходно је реализовати и мере заштите у случају ванредних ситуација и удеса. У том смислу, у циљу заштите живота и здравља становништва, неопходно је стриктно поштовати урбанистичке и друге услове и нормативе, дефинисане низом законских и подзаконских аката.

За све објекте који могу имати утицаја на животну средину, а налазе се у обухвату Плана, надлежни орган треба да пропише израду студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 114/08).

Заштита од техничко-технолошких акцидентата и елементарних непогода

На основу доступних података, које су Министарству за заштиту животне доставили оператери севесо постројења/комплекса, утврђено је да се на територији градова и општина, чији су делови у обухвату Плана, налазе севесо постројења, односно комплекси, али су њихове локације са заштитним зонама ван обухвата предметног Плана и на таквој удаљености од планиране трасе да ефекти великих хемијских удеса на њима не могу имати директан утицај на трасу државног пута II реда и трасу бицикличке стазе.

Најближи комплекси обухвату Плана су: СКЛАДИШТЕ НАФТНИХ ДЕРИВАТА, Ул. Матеј 66, СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ оператера „MOL Serbia“ д.о.о. Београд и СКЛАДИШТЕ ТНГ, Голубиначки пут 66, СТАРА ПАЗОВА, оператера „ButanGas International“ д.о.о. Београд, који се налазе на удаљености већој од 1.000 метара од трасе државног пуга и трасе бицикличке стазе и велики хемијски удеси на њима не могу имати, такође, директан утицај на трасу државног пута реда и трасу бицикличке стазе односно на њихове кориснике.

У случају изградње нових севесо постројења/комплекса, а у складу са Правилником о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса („Службени гласник РС“, број 41/10), као полазни основ за идентификацију повредивих објеката разматра се удаљеност од минимум 1000m од граница севесо постројења, односно комплекса, док се коначна процена ширине повредиве зоне - зоне опасности, одређује на основу резултата моделирања ефеката удеса. Такође, идентификација севесо постројења/комплекса врши се на основу Правилника о листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте докумената које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса („Службени гласник РС“, бр. 41/10, 51/15 и 50/18). Обавезе оператера и надлежних органа прописане у поглављу 3.2 Заштита од хемијског удеса, Закона о заштити животне средине, а да би се обезбедило адекватно управљање безбедношћу од хемијског удеса потребно је пажљиво планирати лоцирање и изградњу, како нових севесо постројења/комплекса и њихових максималних могућих капацитета севесо опасних материја, тако и нових грађевинских објеката, укључујући саобраћајне правце, места за јавну намену и насеља у близини комплекса, где локација комплекса или грађевински објекти могу бити извор или повећати ризик или последице великог удеса.

Мере заштите од пожара обухватају урбанистичке и грађевинско-техничке мере заштите, односно подразумевају примену Закона о заштити од пожара, као и других закона, правилника и техничких прописа и стандарда који регулишу ову област.

Основне мере заштите од *ветра* су дендролошке мере које подразумевају формирање одговарајућих зелених (ветрозаштитних) појасева уз саобраћајнице и на местима где за то постоје услови.

Уређење простора од интереса за одбрану земље

За простор који је предмет израде Просторног плана, **нема посебних услова и захтева** за прилагођавање потребама одбране земље коју прописује надлежни орган.

Приликом пројектовања и изградње предметне саобраћајнице потребно је обезбедити неповредивост војне имовине.

Заштита становништва и материјалних добара (планирање и коришћење склоништа и других заштитних објеката) дефинисана је Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 87/18).

IV СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

1. ДИРЕКТНО СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Директно спровођење Просторног плана се примењује на трасу државног пута бр.100 са бицикличком стазом и места укрштања бицикличке стазе са осталом саобраћајном инфраструктуром (пут и пруга), енергетском инфраструктуром (далековод), електронско комуникационом инфраструктуром, водопривредном инфраструктуром и водотоковима.

Просторни план представља плански основ за издавање информације о локацији и локацијских услова у зони његове директне примене, на основу детаљне разраде и правила уређења, грађења и заштите за државни пут и бицикличку стазу. Детаљан опис граница обухвата Просторног плана, посебне намене - регулационе ширине државног пута, са пописом парцела је дат у тачки I/1. У случају неслагања бројева парцела из пописа са катастром непокретности, приликом спровођења, меродавна је ажурна копија плана оверена и издата од стране надлежне Службе за катастар непокретности.

Уколико у фази израде пројектне документације дође до потребе за изменом планиране трасе бицикличке стазе или до промене трасе пута и/или стазе, измена се може извести унутар границе обухвата посебне намене, а уз придржавање правила за уређење, грађење и заштиту.

2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ У ДРУГИМ ПЛАНСКИМ ДОКУМЕНТИМА

Овим Просторним планом дефинисани су уређење, коришћење и заштита подручја посебне намене за потребе реконструкције и модернизације пута и изградње бицикличке стазе/формирање бицикличке траке са детаљном разрадом, које је обавезно уградити приликом израде просторних и урбанистичких планова у обухвату овог Просторног плана. Основна намена и решења која се односе на подручје посебне намене, дефинисана овим Просторним планом, не могу се мењати плановима нижег хијерархијског нивоа.

У подручју обухвата овог Просторног плана (појас ширине ~ 10 m лево и десно од границе парцеле државног пута) утврђеним овим Просторним планом, примењују се важећи плански документи (просторни планови подручја посебне намене, просторни планови јединица локалне самоуправе и урбанистички планови) у деловима који нису у супротности са режимима коришћења, уређења и заштите државног пута, дефинисаним овим Просторним планом и уколико овим Просторним планом нису стављени ван снаге. Важећи планови, као и израда нових планских докумената нижег хијерархијског нивоа ускладиће се са овим Просторним планом.

У складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 36/09) и одредбама Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, инвеститори су дужни да се обрате надлежном органу, пре подношења захтева за издавање одобрења за изградњу објеката.

Надлежни орган ће одлучити о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину, односно донети решење о потреби израде или ослобађању од израде студије.

Поступак процене утицаја треба спровести по фазама у поступку процене утицаја, како је прописано поменутиим Законом. Начелни садржај студије о процени утицаја на животну средину прописан је Законом, а егзактан обим и садржај студије се одређује одговарајућим решењем од стране надлежног органа.

V ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Успостављање ефикасног мониторинга предуслов је остваривање циљева Просторног плана у области заштите животне средине, односно циљева стратешке процене утицаја и представља један од од основних приоритета имплементације Плана. Праћење стања животне средине уређено је законом и подзаконским актима.

Обавеза успостављања систематског мониторинга на простору Републике Србије дефинисана је *Законом о заштити животне средине* („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18 и 95/18-др. закон) и утврђена стратешким документима у области заштите животне средине (*Национални програм заштите животне средине, Национална стратегија одрживог развоја Републике Србије, Акциони план за спровођење Стратегије одрживог развоја и др.*).

1. ОПИС ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Циљ доношења Плана је дефинисање оптималног решења заједничког вођења државног пута и бицикличке стазе у оквиру постојеће регулација где год је то могуће.

Оперативни циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене државног пута IIа реда бр. 100 за потребе реконструкције и модернизације пута и изградње бицикличке стазе су:

- утврђивање планских решења којима се резервише простор за проширење и дефинисање регулације државног пута, изградњу бицикличке стазе, утврђивање режима заштите пута, бицикличке стазе и контактних подручја, као и обезбеђење услова за укрштање и паралелно вођење са осталом инфраструктуром;
- обезбеђење веће интегрисаности подручја и повећање мобилности становништва рационалним инфраструктурним повезивањем, реконструкцијом постојећих инфраструктурних система, побољшањем њиховог функционисања и изградњом нових делова мреже и објеката;
- дефинисање односа са осталим наменама и инфраструктурним системима у непосредном контакту;
- усаглашавање и решавање потенцијалних конфликта везаних за пролазак бицикличке стазе кроз грађевинско и пољопривредно земљиште;

- омогућавање остварења принципа одрживог развоја и очувања пољопривредног земљишта;
- контрола утицаја планираних активности на окружење;
- заштита и одрживо коришћење природних ресурса у складу са мерама заштите животне средине;
- минимизација негативних утицаја и решавање просторних конфликта у складу са основним принципима одрживог развоја;
- дефинисање непокретних културних добара и детаљних услова заштите као развојног потенцијала подручја посебне намене, а не као ограничавајућег фактора.

2. ИНДИКАТОРИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ МОНИТОРИНГА

Предлог индикатора за праћење стања животне средине предлаже се на основу дефинисаних циљева стратешке процене који су наведени у поглављу II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА.

Имајући у виду обухват Просторног плана, постојеће и будуће садржаје, као и могућа загађења, мониторинг се односи на:

- праћење квалитета ваздуха;
- контролу и праћење квалитета вода;
- праћење квалитета земљишта контролом концентрација загађујућих супстанци;
- успостављање мерних места у циљу праћења нивоа буке.

2.1. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

Законом о заштити ваздуха дат је законски оквир за проучавање и праћење квалитета ваздуха које за циљ има контролу и утврђивање степена загађености ваздуха, као и утврђивање тренда загађења, како би се правовремено деловало ка смањењу штетних супстанци до нивоа који неће битно утицати на квалитет животне средине. Контрола квалитета ваздуха се остварује праћењем нивоа загађујућих материја у ваздуху у складу са Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха и Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање. Мониторинг квалитета ваздуха врши се и на основним руралним локацијама ван непосредног утицаја значајних извора загађења ваздуха.

За објекте за које се утврди да се не ради Студија процене утицаја на животну средину по Закону, по мишљењу надлежне службе за област заштите животне средине, а у складу са технологијом рада, утврђује се потреба вршења додатног мониторинга, посебно за праћење загађења ваздуха и вода (у складу са важећом законском регулативом).

2.2. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВОДЕ

У циљу предузимања мера за ограничавање даљег загађивања и евентуално побољшање вода, од значаја је стално и систематско контролисање параметара квалитета површинских и подземних вода, на прописан начин на основу Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање, Уредбе о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање, Правилника о опасним материјама у водама и Правилника о начину и минималном броју испитивања квалитета отпадних вода. Физичко-хемијска и бактериолошка анализа воде за пиће треба да се врши у складу са Законом о водама и Правилником о хигијенској исправности воде за пиће.

2.3. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ЗЕМЉИШТА

Контрола квалитета земљишта спроводи се у складу са Законом о заштити животне средине и Уредбом о системском праћењу стања и квалитета земљишта. Специфични параметри омогућавају карактеризацију земљишта на локалитету за типове земљишта из реда хидроморфних, халоморфних и антропогених земљишта.

Мониторинг земљишта на нивоу локалне мреже локалитета успоставља се за праћење квалитета земљишта на нивоу аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, а обухвата мерна места која нису уврштена у програм државног мониторинга. Избор локалитета за мониторинг зависи од специфичних услова сваке локалне самоуправе.

Критеријуми за одређивање броја и распореда мерних места на нивоу локалне мреже су:

- 1) тип земљишта;
- 2) начин коришћења;
- 3) рељеф;
- 4) близина локалног извора загађења и врста загађења (индустријски комплекси, депоније, саобраћајнице и др.), као и присуство других ризика од загађења и деградације земљишта;
- 5) положај паркова и површина за рекреацију;
- 6) положај педагошких установа;
- 7) близина изворишта водоснабдевања;
- 8) могућност лаког прилаза локалитету;
- 9) стечене планске обавезе, које неће спречити да се локалитет у пројектованом циклусу мониторинга може трајно пратити са непромењеним базним поставкама.

Испитивање физичких, хемијских и микробиолошких својстава земљишта се врши на основу листе параметара, метода и стандарда за испитивање загађења земљишта, који су дати у посебним прилозима Уредбе.

Праћење параметара квалитета земљишта је неопходно вршити у континуитету дуги низ година, на одређеним местима за које се утврди евидентна угроженост овог природног ресурса.

Локације на којима је депонован незагађен материјал од ископавања (земља) не припадају контаминираним локацијама.

Мониторинг буке

Ниво буке у животној средини контролише се системским мерењем буке, које обезбеђује јединица локалне самоуправе. Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини, прописани су индикатори буке у животној средини, граничне вредности, методе за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке на здравље људи. За индустријска, складишна и сервисна подручја и транспортне терминале без стамбених зграда, према Уредби важи да на граници ове зоне бука не сме прелазити граничну вредност у зони са којом се граничи.

Законом о заштити од буке у животној средини дефинисано је да Аутономна покрајина утврђује мере и услове заштите од буке, односно звучне заштите у плановима, програмима и пројектима, укључујући и оне на које даје сагласност у поступку стратешке процене утицаја, процене утицаја пројеката на животну средину, односно у поступку издавања интегрисане дозволе за рад постројења и активности.

Мере и услове заштите од буке јединица локалне самоуправе утврђује у складу са овим Законом. Обавезе јединице локалне самоуправе односе се на акустичко зонирање на својој територији, одређивање мера забране и ограничења у складу са Законом, доношење локалног акционог плана заштите од буке у животној средини, обезбеђење и финансирање мониторинга буке у животној средини на својој територији и вршење надзора и контроле примене мера заштите од буке у животној средини.

Утврђивање акустичних зона методологије мерења буке на територији јединице локалне самоуправе врши се у складу са Правилником о методологији за одређивање акустичких зона, Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке и Правилником о методологији за израду акционих планова.

Такође, у обзир треба узети извештаје појединачних мерења нивоа буке, у складу са прописаним мерењима, која могу бити предвиђена студијом о процени утицаја на животну средину за поједине објекте или по решењу инспектора за заштиту животне средине.

3. ЗАКОНСКИ ОКВИР

Мониторинг квалитета параметара животне средине дефинисан је следећим правним актима:

- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 46/91, 53/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредаба чл. 81. до 96.);
- Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 11/10, 75/10 и 63/13);
- Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Службени гласник РС“, број 6/16);
- Уредба о класификацији вода („Службени гласник СРС“, број 5/68);
- Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 24/14);
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 75/10);
- Уредба о системском праћењу стања и квалитета животне средине („Службени гласник РС“, број 73/19);
- Правилник о хигијенској исправности воде за пиће („Службени лист СРЈ“, бр. 42/98 и 44/99 и „Службени гласник РС“, број 28/19);
- Правилник о опасним материјама у водама („Службени гласник СРС“, број 31/82);
- Правилник о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Службени гласник РС“, број 33/16);

- Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Службени гласник РС“, број 23/94);
- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Службени гласник РС“, број 72/10);
- Правилник о методологији за одређивање акустичких зона („Службени гласник РС“, број 72/10) и др.

4. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Када су питању права и обавезе надлежних органа у вези праћења стања животне средине иста произилазе из Закона о заштити животне средине.

Обезбеђење мониторинга

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене законом обезбеђују континуалну контролу и праћење стања животне средине (у даљем тексту: мониторинг), у складу са овим и посебним законима.

Мониторинг је саставни део јединственог информационог система животне средине. Влада доноси програме мониторинга на основу посебних закона.

Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе доноси програм мониторинга на својој територији који мора бити у складу са програмима вишег реда.

Садржина и начин вршења мониторинга

Мониторинг се врши систематским праћењем вредности индикатора, односно праћењем негативних утицаја на животну средину, стања животне средине, мера и активности које се предузимају у циљу смањења негативних утицаја и подизања нивоа квалитета животне средине.

Влада утврђује критеријуме за одређивање броја и распореда мерних места, мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава које се прате, методологију рада и индикаторе загађења животне средине и њиховог праћења, рокове и начин достављања података, на основу посебних закона.

Овлашћена организација

Мониторинг може да обавља и овлашћена организација, ако испуњава услове у погледу кадрова, опреме, простора, акредитације за мерење датог параметра и СРПС стандарда у области узорковања, мерења, анализа и поузданости података, у складу са законом.

Обавезе загађивача

У контексту мониторинга загађивача, законом су прописане обавезе оператера постројења, односно комплекса који представља извор емисија и загађивања животне средине да преко надлежног органа, овлашћене организације или самостално, уколико испуњава услове прописане законом, обавља мониторинг, односно да:

- 1) прати индикаторе емисија, односно индикаторе утицаја својих активности на животну средину, индикаторе ефикасности примењених мера превенције настанка или смањења нивоа загађења;
- 2) обезбеђује метеоролошка мерења за велике индустријске комплексе или објекте од посебног интереса за Републику Србију, аутономну покрајину или јединицу локалне самоуправе.

Загађивач планира и обезбеђује финансијска средства за обављање мониторинга, као и за друга мерења и праћење утицаја своје активности на животну средину.

Влада утврђује врсте активности и друге појаве које су предмет мониторинга, методологију рада, индикаторе, начин евидентирања, рокове достављања и чувања података, на основу посебних закона.

Достављање података

Државни органи, односно организације, органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, овлашћене организације и загађивачи дужни су да податке добијене мониторингом достављају Агенцији за заштиту животне средине на прописан начин.

Санација и ремедијација

Правно и физичко лице које деградира животну средину дужно је да изврши ремедијацију или на други начин санира деградирану животну средину, у складу са пројектима санације и ремедијације, на које сагласност даје надлежно министарство.

5. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

У случају неочекиваних негативних утицаја у поступку имплементације Просторног плана и у фази реализације планираних намена, потребно је, у складу са важећом законском регулативом, спровести надзор и контролу и применити мере отклањања и минимизирања потенцијално настале штете, извршити санацију простора и применити мере ревитализације (ремедијације) и заштите животне средине.

У случају удеса, зависно од његовог обима, унутар или ван постројења и процене последица, које могу изазвати директну или одложену опасност по људско здравље и животну средину, проглашава се стање угрожености животне средине и обавештава јавност о предузетим мерама.

Стање угрожености животне средине проглашава надлежно министарство, орган аутономне покрајине, односно орган јединице локалне самоуправе. За удесе са прекограничним ефектима стање угрожености животне средине проглашава Влада. Ради спречавања даљег ширења загађења проузрокованог удесом, правно и физичко лице одмах предузима мере санације према плановима заштите.

VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинисани су основни методолошки приступ и садржај Извештаја о стратешкој процени.

Стратешка процена је процес који се врши над планским документом, анализирајући додатно и остале расположиве податке, као што су статистички подаци и други подаци, добијени за потребе израде Просторног плана и Стратешке процене, као и валоризацијом стања на терену.

У предметној Стратешкој процени су анализирана планска решења и мере заштите, извршена је синтезна процена њихових утицаја и интеракција са утицајима из окружења на природне ресурсе и живи свет, као и на животну средину, а на основу утврђених валидних параметара дат је предлог адекватних превентивних и санационих мера заштите животне средине, у контексту реализације концепта одрживог развоја овог подручја.

Методологија се базира на поштовању Закона о заштити животне средине, а пре свега Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, који утврђује услове, начин и поступак процењивања утицаја појединих садржаја Плана на животну средину.

Примењени метод поштује наведене опште методолошке принципе и састоји се од неколико фаза:

1. полазне основе стратешке процене, које обухватају: дефинисање предмета као и просторног обухвата Стратешке процене, циљеве и метод рада, правног, планског и документационог основа;
2. анализа постојећег стања и стања квалитета чиниоца животне средине, анализираних кроз природне услове (вредновање квалитета ваздуха, земљишта, вода, угроженост буком итд);
3. процена могућег утицаја на животну средину на основу квантификације појединих елемената животне средине, научних сазнања, података објављених у литератури, другим студијама, искустава других земаља и сл;
4. предлог мера за спречавање и ограничавање штетних утицаја у току спровођења и реализације Плана односно предлог мера за унапређење стања животне средине и мера за праћење стања животне средине, које обухватају предлог индикатора за праћење стања животне средине.

Не улазећи у детаљније елаборирање појединих фаза, потребно је нагласити да свака фаза има своје специфичности у поступку интегралног планирања заштите и очувања квалитетне животне средине. Ограничења у спровођењу предложеног метода, посебно у фази приказа постојећег стања, представља недостатак квантификованих података за поједине параметре животне средине у обухвату Плана.

2. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Током израде Стратешке процене услед специфичности Просторног плана и карактеристика постојећег стања животне средине на планском подручју, садржај предметног Извештаја је у одређеној мери модификован, прилагођен основним карактеристикама Просторног плана и обухвата процењивање стратешки значајних утицаја за развој подручја обухваћеног Просторним планом.

Поред недостатака одговарајућих смерница и упутстава за израду стратешке процене, услед недостатка детаљно прописане јединствене методологије, на нивоу правилника, обрађивач се сусрео и са проблемом веома скромног информационог система о животној средини, као и са непостојањем Програма праћења стања параметара животне средине, на основу система показатеља-индикатора за оцену и праћење стања животне средине на подручју у обухвату Просторног плана. Информациона основа која је коришћена за Стратешку процену, највећим делом је преузета из достављене документације за потребе израде Просторног плана.

VII ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

У процесу одлучивања током израде материјала за рани јавни увид, а потом и Нацрта плана била је укључена Влада АП Војводине, кроз учешће ресорних секретаријата, јавних предузећа и стручних органа и организација, те локалних самоуправа чија је територија у обухвату Просторног плана. Сви учесници су координисани од стране обрађивача Просторног плана, кроз низ састанака и активности одржаних у циљу усклађивања, циљева и захтева за предметни простор. Активности које су спроведене током израде Просторног плана, чију је израду паралелно пратила Стратешка процена, приказане су прегледно у поглављу *Резултати претходних консултација са надлежним органима и организацијама* овог Извештаја.

Стратешка процена утицаја Просторног плана на животну средину, интегрисана је као процес у све фазе израде Просторног плана, чиме је било омогућено интегрисање циљева и принципа одрживог развоја у све фазе израде Просторног плана (од почетних циљева, преко дефинисања стратешких опредељења и утврђивања планских решења), у циљу спречавања или ограничавања негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природне вредности, заштићена природна и културна добра и друге створене вредности.

Сходно члану 18. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину омогућено је учешће заинтересованих органа и организација у току израде Извештаја о стратешкој процени, односно орган надлежан за припрему плана доставља на мишљење извештај о стратешкој процени органу надлежном за заштиту животне средине, заинтересованим органима и организацијама. Заинтересовани органи и организације дужни су да доставе мишљење у року од 30 дана од дана пријема захтева.

Такође, чланом 19. дефинисано је да је орган надлежан за припрему плана и програма обавезан да обезбеди учешће јавности у разматрању извештаја о стратешкој процени.

Јавни увид и јавна расправа за Извештај о стратешкој процени се организује, по правилу у оквиру излагања Просторног плана на јавни увид и одржавања јавне расправе у складу са Законом о планирању и изградњи и Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

VIII ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

На основу анализе могућих утицаја и вредновања могућих промена и ефеката у простору и животној средини, може се закључити да се имплементацијом планских решења изазива трајна промена у простору са дугорочно позитивним ефектима на побољшање стања у простору, стандарда и квалитета животне средине.

Развој, уређење, коришћење и заштита простора у обухвату Просторног плана реализоваће се на основу мера и инструмената за имплементацију Просторног плана. У току експлоатације државног пута, који ће бити реконструисан и модернизован у контексту изградње бицикличке стазе, очекују се само позитивни утицаји на окружење јер ће се развојем бициклизма смањити интензитет саобраћаја, што ће заштитити ваздух смањењем концентрација аерозагађивача, који настају као резултат рада мотора са унутрашњим сагоревањем и смањити ниво буке, који прати саобраћај.

Концепција решења бицикличке стазе подразумева дефиницију стазе као саставног дела попречног профила пута (одвојеног од коловоза где год је то могуће) са свим неопходним елементима за безбедно и неометано кретање бициклиста.

Дефинисањем подручја посебне намене и његовим усклађивањем са мерама успостављеним за очување, природних, предеоних и културних вредности створиће се услови за дугорочну и одрживу функционалност бицикличке стазе на посматраном подручју.

Примена мониторинга животне средине, као и планираних мера заштите при имплементацији Просторног плана, те контрола и надзор над применом мера је важан услов контолисаног развоја планског подручја, у смислу превенције утицаја при спровођењу просторно - планских решења на животну средину.

Мере заштите дате овим Извештајем обавезан су елемент квалитетног управљања животном средином и представљају минимум обавеза за све субјекте, чије ће активности имати утицаја на локалном нивоу, али и ширем подручју, усмеравајући планирање и уређење простора, као и коришћење и заштиту природних ресурса и вредности, обезбеђујући оптималне услове за живот и рад људи, заснованих на начелу одрживог развоја.

IX ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Оцена Извештаја о стратешкој процени врши се на основу критеријума садржаних у Прилогу II Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10).

На основу оцене Извештаја, орган надлежан за послове заштите животне средине даје сагласност на Извештај о стратешкој процени, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Извештај о стратешкој процени саставни је део документационе основе плана, сходно члану 24. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО